

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ
Πληροφορίες : Θ. Ροζάκη
Τηλέφωνο:28310.77904
E-mail: syglhtos@admin.uoc.gr

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Θέμα : Κανονισμός Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 16, τα άρθρα 79-97 και τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 223 του ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), όπως έχουν τροποποιηθεί με τις διατάξεις του ν. 5094/2024 (Α' 39) και ισχύουν.
2. Τα άρθρα 75 έως 79 του Κεφαλαίου ΙΑ' «ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΥΓΕΙΑ» του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
3. Τα άρθρα 5 και 9 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).
4. Το ν.δ. 87/1973 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην» (Α' 159), όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του ν.δ. 114/1974 (Α' 310), του ν. 259/1976 (Α' 25), του π.δ. 296/1973 «Περί καθορισμού του τίτλου και της έδρας του εν Κρήτη ιδρυθέντος Πανεπιστημίου» (Α' 239), και τις διατάξεις του π.δ. 103/1983 «Διαδικασία ένταξης καθηγητών, διάρθρωση σε Σχολές Τμήματα και Τομείς και προϋποθέσεις για την αυτοδύναμη λειτουργία του Πανεπιστημίου Κρήτης» (Α' 48), καθώς και την υπόλοιπη νομοθεσία σχετικά με την ίδρυση του Πανεπιστημίου Κρήτης και τη μετονομασία των ακαδημαϊκών μονάδων του.
5. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/01.11.2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 “Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις” (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».
6. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16.02.2023 Υπουργική Απόφαση με τίτλο: «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

7. Την υπ' αρ. 7872/12.04.2024 Διαπιστωτική Πράξη περί εκλογής Πρύτανη και ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Πανεπιστημίου Κρήτης (Υ.Ο.Δ.Δ. 377, διόρθωση σφάλματος Υ.Ο.Δ.Δ. 411).
8. Την υπ' αρ. 18306/03.09.2024 Απόφαση Πρύτανη «Καθορισμός των τομέων ευθύνης, μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους τέσσερις (4) Αντιπρυτάνεις του Πανεπιστημίου Κρήτης και καθορισμός της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη από τους Αντιπρυτάνεις» (Β'5137/2024, διορθ. σφαλ. Β'5298/2024, όπως τροποποιήθηκε κατόπιν με την υπ' αρ. 4844/06.03.2025 απόφαση Πρύτανη, Β'1270/2025).
9. Την υπ' αρ. 23085/09.10.2023 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης «Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης» (Β'5941).
10. Την υπ' αρ. 20123/24.09.2024 (ΑΔΑ: 9Δ9Τ469Β7Γ-0Μ7) πράξη συγκρότησης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 22211/16.10.2024 (ΑΔΑ: 6ΡΒΤ469Β7Γ-ΔΒ9) πράξη και την υπ' αρ. 931/15.01.2025 (ΑΔΑ: 638Δ469Β7Γ-ΡΞΠ) πράξη.
11. Τον Κανονισμό για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής μάθησης/εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, όπως εγκρίθηκε από την υπ' αρ. 510^η/18.01.2024, θέμα: 9^ο, τακτική συνεδρίαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης.
12. Τη θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης (υπ' αρ. 23η/07-07-2025 συνεδρίαση) που αφορά στην έγκριση του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης με συνημμένο σε αυτή το σχέδιο του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης.
13. Τα πρακτικά της υπ' αρ. 536ης/17.07.2025 Συνεδρίασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης για το παρόν θέμα.
14. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Ιδρύματος.
15. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ -ΜΙΤΟΣ,

α π ο φ α σ ί ζ ε ι

Την έγκριση του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Εισαγωγή – Γενικές Διατάξεις

1. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης προσφέρει προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών (δεύτερου και τρίτου κύκλου), τα οποία έχουν ως κύριο στόχο την προώθηση της πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και τη συμβολή στην πρόοδο της γνώσης σε επιλεγμένα επιστημονικά πεδία.

2. Ο παρών Κανονισμός καθορίζει τις βασικές διαδικασίες και τους κανόνες που διέπουν τη δομή, τη φοίτηση και τις απαιτήσεις για την απονομή τίτλων σπουδών στους δύο αυτούς κύκλους. Τα προγράμματα του Πανεπιστημίου Κρήτης υιοθετούν φοιτητοκεντρικές προσεγγίσεις διδασκαλίας και εφαρμόζουν καινοτόμες εκπαιδευτικές μεθόδους, ενισχύοντας τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία και υποστηρίζοντας την απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων με επαγγελματική αξία.

3. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης φροντίζει για την παροχή της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής και εξασφαλίζει τη διδασκαλία από εξειδικευμένο και καταρτισμένο ακαδημαϊκό προσωπικό, διαμορφώνοντας ένα υποστηρικτικό και δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.

4. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στα προγράμματα διδακτορικών σπουδών, όπου κεντρικό ρόλο διαδραματίζει η επιβλέπουσα/ο επιβλέπων. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες λαμβάνουν συστηματική καθοδήγηση και υποστήριξη όχι μόνο στην εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής, αλλά και στην εξέλιξή τους ως αυτόνομοι/ες ερευνητές/ήτριες. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συμμετοχής τους σε δραστηριότητες που προάγουν τη δημιουργικότητα, την καινοτομία, τη διάχυση της έρευνας, την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και τη σύνδεση με την κοινωνία και την εκπαίδευση.

5. Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσής τους, διαμορφώνουν Κανονισμό Λειτουργίας για κάθε μεταπτυχιακό και διδακτορικό πρόγραμμά τους. Οι Κανονισμοί αυτοί αναρτώνται στους ιστότοπους των Τμημάτων.

Μέρος Α΄ - Κανονισμός Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Άρθρο 2

Σκοπός – Οργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) εντάσσονται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Πανεπιστημίου Κρήτης και περιλαμβάνονται στο πολυετές αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Τμήματος.

2. Τα Π.Μ.Σ. διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, στην ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, στην ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών του οικείου Τμήματος.

3. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Π.Μ.Σ. με ελάχιστο αριθμό εξήντα (60) πιστωτικών μονάδων ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) και ελάχιστη χρονική διάρκεια δύο (2) ακαδημαϊκών εξαμήνων, η επιτυχής ολοκλήρωση του οποίου οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) επιπέδου επτά (7), σύμφωνα με το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, δυνάμει του άρθρου 47 του ν. 4763/2020.

4. Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης μπορούν να οργανώνουν και να λειτουργούν τις

ακόλουθες κατηγορίες Π.Μ.Σ.:

α) Μονοτμηματικά Π.Μ.Σ. από ένα (1) Τμήμα (αυτοδύναμο ή μη) του Π.Κ. που παρέχει σπουδές πρώτου κύκλου και εξασφαλίζει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την οργάνωση και τη λειτουργία τους (π.χ., προσωπικό, υλικοτεχνικές υποδομές, εξοπλισμός), όπως τα εν λόγω στοιχεία προκύπτουν από τη σχετική μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας.

β) Διατμηματικά Π.Μ.Σ. από ένα (1) Τμήμα του Π.Κ. που παρέχει σπουδές πρώτου κύκλου, σε συνεργασία με άλλα Τμήματα του Π.Κ., κατά τρόπο που εξασφαλίζει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την οργάνωση και τη λειτουργία τους (π.χ., προσωπικό, υλικοτεχνικές υποδομές, εξοπλισμός), όπως τα εν λόγω στοιχεία προκύπτουν από τη σχετική μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας.

γ) Διδρυματικά Π.Μ.Σ., σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ενώσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177). Σε περίπτωση συμπράξεων με φορείς που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., η ακαδημαϊκή λειτουργία του Π.Μ.Σ. ανήκει αποκλειστικά στο Π.Κ.

δ) Κοινά Π.Μ.Σ., σε συνεργασία με Ιδρύματα και ερευνητικούς οργανισμούς της αλλοδαπής, με ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς της αλλοδαπής. Για τα κοινά Π.Μ.Σ. εγκρίνεται με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα στοιχεία της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 και τη συνεισφορά κάθε συνεργαζόμενου φορέα σε ανθρώπινους πόρους, χρήση εργαστηριακών υποδομών και πρακτική άσκηση και περαιτέρω προβλέπει αν η επιτυχής ολοκλήρωση του κοινού Π.Μ.Σ. συνεπάγεται την απόκτηση ενιαίου τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα ή διακριτών τίτλων σπουδών από κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα.

ε) Κοινά Διεθνή Διδρυματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κ.Δ.Δ.Π.Μ.Σ.) σε συνεργασία με Α.Ε.Ι. που συμμετέχουν σε διακρατικές συμμαχίες Πανεπιστημίων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια». Τα θέματα που σχετίζονται με τον καθορισμό και τη διαδικασία ανάδειξης των οργάνων διοίκησης, καθώς και τον τρόπο διοίκησης και την οργάνωση των Κ.Δ.Δ.Π.Μ.Σ., ρυθμίζονται ελεύθερα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα που συμμετέχουν στα «Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια», χωρίς περιορισμούς από τις ισχύουσες διατάξεις, υπό την προϋπόθεση τήρησης του κανονιστικού πλαισίου του προγράμματος και των όρων της πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

5. Πέραν των παραπάνω, ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης δύνανται να οργανώνουν Επαγγελματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Π.Μ.Σ.) σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα ή τα Τμήματα με σκοπό την παροχή τυπικής εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου στο προσωπικό φορέων του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης ή προγραμματικής συμφωνίας του

Πανεπιστημίου Κρήτης με φορέα του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα, ο οποίος αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση της οργάνωσης και της λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

6. Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α'141) και συμβάλλουν στη ρύθμιση με ενιαίο τρόπο των θεμάτων λειτουργίας των Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Άρθρο 3

Όργανα των Π.Μ.Σ.

1. Αρμόδια Όργανα για την ίδρυση, τροποποίηση, οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. είναι:
  1. Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Κρήτης
  2. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης
  3. Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών για τα διατμηματικά, διδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ.
  4. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)
  5. Ο/Η Διευθυντής/ύντρια
    2. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από τον νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα. Η Σύγκλητος του Π.Κ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
      1. Εγκρίνει την ίδρυση Π.Μ.Σ. ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ.,
      2. εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,
      3. συγκροτεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ.,
      4. αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Π.Κ.
- 3 Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών συγκροτείται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης, κατόπιν πρότασης της Κοσμητείας κάθε Σχολής του Ιδρύματος και αποτελείται από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) με το αναπληρωματικό του από κάθε Σχολή του Ιδρύματος, ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Πανεπιστημίου Κρήτης και τον/την Αντιπρύτανη, που είναι αρμόδιος/α για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρο. Για τον σκοπό αυτό, η Κοσμητεία κάθε Σχολής δημοσιεύει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με την οποία καλούνται τα μέλη της Σχολής να υποβάλουν σύντομο βιογραφικό σημείωμα από το οποίο προκύπτει η εμπειρία τους στην οργάνωση, τη συμμετοχή ή/και τη διδασκαλία σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών. Σε περίπτωση που η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αποβεί άκαρπη, η Κοσμητεία ορίζει τα προτεινόμενα μέλη. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

Η λειτουργία της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης διέπεται από τους ακόλουθους κανόνες, εκτός αν υπάρχει διαφορετική νομοθετική ρύθμιση:

α) Η Επιτροπή συνεδριάζει μετά από πρόσκληση του/της Προέδρου της, ο/η οποίος/α καταρτίζει την ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά μία φορά τον μήνα. Πέραν των τακτικών συνεδριάσεων, η Επιτροπή μπορεί να συγκαλείται και εκτάκτως, όποτε προκύπτουν επείγοντα ή σημαντικά ζητήματα.

β) Τα θέματα κατατίθενται στη Γραμματεία της Επιτροπής τουλάχιστον τέσσερις (4) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης, όπως αυτή έχει προγραμματιστεί. Η κατάθεση θέματος από το αρμόδιο αποφασιστικό όργανο του Π.Μ.Σ. μπορεί να πραγματοποιηθεί και αργότερα, αλλά ο/η Πρόεδρος της Επιτροπής δεν δεσμεύεται ως προς την ένταξή του στην ημερήσια διάταξη της προσεχούς συνεδρίασής της, ιδίως όταν δεν υπάρχει επαρκής χρόνος μελέτης του θέματος από τα μέλη της.

γ) Η πρόσκληση σε συνεδρίαση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης μαζί με τις εισηγήσεις, αν υπάρχουν, και το αναγκαίο πληροφοριακό υλικό κοινοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον/την Προϊστάμενο/μένη του Τμήματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, που εκτελεί χρέη Γραμματέα της Επιτροπής, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης. Εναλλακτικά, τα σχετικά έγγραφα μπορεί να αναρτώνται ταυτόχρονα με την πρόσκληση και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης σε ειδικό ιστότοπο, προσβάσιμο από όλα τα μέλη της Επιτροπής, τακτικά και αναπληρωματικά.

δ) Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης συζητούνται με τη σειρά που αναγράφονται. Με απόφαση της πλειοψηφίας των παρόντων μελών η σειρά μπορεί να μεταβληθεί. Θέματα με επείγοντα χαρακτήρα μπορεί να συζητηθούν εκτός ημερήσιας διάταξης ύστερα από απόφαση των 3/5 των παρόντων μελών.

ε) Στην Επιτροπή μπορεί να καλούνται μέλη Δ.Ε.Π. των Τμημάτων ή των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, χωρίς δικαίωμα ψήφου, προκειμένου να παράσχουν διευκρινίσεις επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Εισηγητής/ήτρια της ημερήσιας διάταξης είναι ο/η Πρόεδρος ή μέλος του οργάνου που έχει οριστεί ως εισηγητής/ήτρια. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Λευκές ψήφοι και αποχές δεν προσμετρούνται στο αποτέλεσμα της ψηφοφορίας. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του/της Προέδρου. Για την εκτέλεση των αποφάσεων μεριμνά ο/η Πρόεδρος, ο/η οποίος/α μπορεί επίσης να συγκροτεί ομάδες εργασίας για τη μελέτη ή τη διεκπεραίωση ορισμένων θεμάτων.

στ) Για κάθε συνεδρίαση τηρούνται πρακτικά στα οποία καταχωρίζονται συνοπτικά ή και αυτούσια, αν συντρέχει λόγος, οι εισηγήσεις, οι προτάσεις, οι συζητήσεις και οι αποφάσεις. Σε αυτά καταχωρίζεται υποχρεωτικά και η γνώμη της μειοψηφίας. Ο/Η γραμματέας της Επιτροπής έχει την επιμέλεια από κοινού με τον/την Πρόεδρο για την τήρηση των πρακτικών, τα οποία μετά την καθαρογραφή τους υπογράφονται από τον/την Πρόεδρο και τον/την γραμματέα δίχως άλλη επικύρωση.

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα και επικουρεί τον/την Αντιπρύτανη με την αντίστοιχη αρμοδιότητα στην άσκηση των καθηκόντων του/της. Κύριο έργο

της είναι η γενική εποπτεία και η διασφάλιση της ποιότητας και κατ' επέκταση του κύρους των Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ειδικότερα, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και όσες ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, μεταξύ άλλων:

α) Υποβάλλει γνώμη προς τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κρήτης για την ίδρυση νέων Π.Μ.Σ ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων Π.Μ.Σ., μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων Π.Μ.Σ., των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας τους και έχει το δικαίωμα αναπομπής τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις.

β) Εκπονεί πρότυπο σχέδιο Κανονισμού Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και πρότυπο σχέδιο προϋπολογισμού ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης για τα υπό έγκριση ή τροποποίηση Π.Μ.Σ. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να επικαιροποιεί τα ανωτέρω πρότυπα σε τακτά χρονικά διαστήματα.

γ) Ελέγχει την τήρηση των Κανονισμών Λειτουργίας των Π.Μ.Σ.

δ) Παρακολουθεί και εποπτεύει την εφαρμογή της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής διδάκτρων. Ειδικότερα, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης αιτήσεων για την απαλλαγή φοιτητών/τριών από δίδακτρα, το αρμόδιο αποφασιστικό όργανο του Π.Μ.Σ., η διοικητική ευθύνη του οποίου ανήκει στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, τον φάκελο με τις υποβληθείσες αιτήσεις για την απαλλαγή φοιτητών/τριών από δίδακτρα, διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση την προστασία των προσωπικών δεδομένων, προκειμένου η Επιτροπή να ασκήσει την αρμοδιότητά της. Σε περίπτωση διαπίστωσης από την Επιτροπή οποιασδήποτε παρατυπίας ως προς την εφαρμογή της διαδικασίας απαλλαγής από δίδακτρα όπως αυτή ρυθμίζεται από τη νομοθεσία και τον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή ενημερώνει αμελλητί τη Σύγκλητο.

ε) Παρακολουθεί την εφαρμογή από τα Π.Μ.Σ. της νομοθεσίας, καθώς και την εκ μέρους τους τήρηση του παρόντος Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Ιδρύματος.

στ) Δύναται να ζητήσει από τα Τμήματα κάθε απαραίτητο στοιχείο ή πληροφορία για τα Π.Μ.Σ., προκειμένου να ασκήσει τις εκ του νόμου και του παρόντος Κανονισμού προβλεπόμενες αρμοδιότητές της.

4. Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για την οργάνωση, τη διοίκηση και τη διαχείριση των Π.Μ.Σ. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και εγκρίνει την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ.,

β) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες και τις διδάσκουσες του Π.Μ.Σ.,

γ) εισηγείται στη Σύγκλητο την έγκριση ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και ορίζει τον επιβλέποντα ή την επιβλέπουσα ανά εργασία,
ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

στ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. α) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

5. Ειδικώς για τα διατμηματικά, τα διδρυματικά και τα κοινά Π.Μ.Σ., τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος ασκεί η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, ο αριθμός των μελών και η σύνθεση της οποίας καθορίζονται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας του Π.Μ.Σ. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ., και αποτελείται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των συνεργαζόμενων Τμημάτων, κατόπιν εισήγησης των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή των αρμοδίων οργάνων των συνεργαζόμενων φορέων και σύμφωνα με όσα καθορίζονται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας του Π.Μ.Σ. Εάν στο Π.Μ.Σ. συμμετέχουν και άλλοι φορείς, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 (Α'141), μετέχει ως μέλος της επιτροπής τουλάχιστον ένας/μία (1) εκπρόσωπος από κάθε συνεργαζόμενο φορέα. Με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών συγκροτείται Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) με διετή θητεία, στην οποία μετέχουν υποχρεωτικά ο/η Διευθυντής/ύντρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) από τα μέλη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι/ες Καθηγητές/ήτριες του Τμήματος ή των Συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

6. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) αποτελείται από τον/την Διευθυντή/ύντρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού του Τμήματος που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για τα διατμηματικά, διδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ. Στην Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι/ες Καθηγητές/ήτριες του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022 (Α'141), και εισηγείται την έγκρισή του στην Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Πανεπιστημίου Κρήτης, εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 239 του ν. 4957/2022 (Α'141), όπως ισχύει.

β) καταρτίζει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ. και εισηγείται την έγκρισή του στη Συνέλευση του Τμήματος,

- γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ. και δύναται να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα αυτή στον/στην Διευθυντή/ύντρια του Π.Μ.Σ.,
- δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών,
- ε) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων και διδασκουσών του άρθρου 83 του ν. 4957/2022 (Α' 141),
- στ) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος ή στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών για τα διατμηματικά, διδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ. την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών/τριών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,
- ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του Π.Μ.Σ., το οποίο υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος ή στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών για τα διατμηματικά, διδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ.,
- η) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος ή στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών για τα διατμηματικά, διδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ. την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του Π.Μ.Σ.
7. Ο/Η Διευθυντής/ύντρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή/ήτριας ή Αναπληρωτή/ήτριας Καθηγητή/ήτριας, και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., ορίζεται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ένα (1) μέλος της ως Διευθυντής/ύντρια του Π.Μ.Σ. Ο/Η Διευθυντής/ύντρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
- α) προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις τους,
- β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. στη Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση μονοτμηματικού Π.Μ.Σ.,
- γ) εισηγείται στη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Ιδρύματος θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,
- δ) ορίζεται Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του έργου-προγράμματος έναντι του ΕΛΚΕ σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες. Με απόφαση του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου δύναται να ορίζεται αναπληρωτής/ώτρια Επιστημονικά Υπεύθυνος/η από τα μέλη Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν στο Π.Μ.Σ.
- ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,
- στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του/της απερχόμενου/ης Διευθυντή/ύντριας,

συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και του εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.

Σε περίπτωση παραίτησης ή απώλειας για οποιονδήποτε λόγο του/της Διευθυντή/ύντριας του Προγράμματος, χρέη Διευθυντή/ύντριας αναλαμβάνει το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π., κατά προτεραιότητα της βαθμίδας του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή και, εφόσον δεν υπάρχει, του μόνιμου Επίκουρου Καθηγητή. Η αρχαιότητα καθορίζεται σύμφωνα με το ΦΕΚ διορισμού στην αντίστοιχη βαθμίδα. Ο/Η ασκών/ούσα χρέη Διευθυντή/ύντριας έχει τις αρμοδιότητες του/της Διευθυντή/ύντριας έως τον ορισμό νέου/ας τακτικού/ής Διευθυντή/ύντριας. Ο ορισμός αυτός πραγματοποιείται εντός τριών μηνών από την παραίτηση ή την απώλεια του/της προηγούμενου/ης Διευθυντή/ύντριας. Σε περίπτωση που έχει οριστεί αναπληρωτής/τρια Επιστημονικά Υπεύθυνος/η, τότε αυτοδικαίως αναλαμβάνει χρέη Διευθυντή/ύντριας έως τον ορισμό τακτικού/ής Διευθυντή/ύντριας.

8. Ο/Η Διευθυντής/ύντρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, δεν δικαιούνται αμοιβής ή οποιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και των καθηκόντων τους.

9. Η Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση που το Π.Μ.Σ. έχει ιδίους πόρους, μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες/έκτακτο προσωπικό για τη γραμματειακή και τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 4

Ίδρυση Π.Μ.Σ.

1. Με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος και γνώμης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, εγκρίνεται η ίδρυση νέου Π.Μ.Σ. Στην απόφαση ίδρυσης πρέπει να καθορίζονται όλα τα ζητήματα που διέπουν την οργάνωση, τη λειτουργία και τη διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ρυθμίζονται κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

1. Ο τίτλος του Π.Μ.Σ. και του διπλώματος που απονέμεται,
2. το αντικείμενο και ο σκοπός του Π.Μ.Σ., τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθησή του,
3. η χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ., η οποία δεν δύναται να είναι μικρότερη από πέντε (5) έτη, με δυνατότητα παράτασης, και με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος,

4. οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές και τα λοιπά κριτήρια που είναι απαραίτητα ή συνεκτιμώνται κατά τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων, καθώς και ο τρόπος απόδειξής τους,
5. οι ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ., που δύναται να οδηγούν στην απονομή διαφορετικών διπλωμάτων,
6. ο συνολικός αριθμός των πιστωτικών μονάδων ECTS που απονέμεται ανά ειδικευση του Π.Μ.Σ., εφόσον υπάρχουν περισσότερες από μία (1) ειδικεύσεις, και ο οποίος δεν δύναται να είναι μικρότερος από εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες ECTS, καθώς και ο αριθμός των ακαδημαϊκών εξαμήνων του Π.Μ.Σ.,
7. το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών ανά ειδικευση, οι τίτλοι και η σύντομη περιγραφή (syllabus) των μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και κλινικών ασκήσεων του Π.Μ.Σ., η διεξαγωγή πρακτικής άσκησης, η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας ή η διεξαγωγή άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων που ορίζονται ως υποχρεωτικές ή επιλογής για την επιτυχή ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ., με αναφορά του αριθμού των πιστωτικών μονάδων ECTS που απονέμονται κατά περίπτωση,
8. ο τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ., διά ζώσης ή με μεθόδους σύγχρονης, ασύγχρονης ή μεικτής (blended learning) εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εν όλω ή εν μέρει,
9. η δυνατότητα παροχής του Π.Μ.Σ. ως μερικής φοίτησης,
10. οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές και τα λοιπά κριτήρια που είναι απαραίτητα ή συνεκτιμώνται κατά τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων, καθώς και ο τρόπος απόδειξής τους,
11. η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων και ο τρόπος αξιολόγησής τους, ο οποίος δύναται να περιλαμβάνει τη διενέργεια εξετάσεων, την αξιολόγηση φακέλου και την προσωπική συνέντευξη,
12. η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος και η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία δύναται να διαφέρει της ελληνικής,
13. ο ανώτατος αριθμός εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, ή ο ανώτατος αριθμός εισακτέων ανά ειδικευση του Π.Μ.Σ., εφόσον υφίστανται ειδικεύσεις,
14. οι εσωτερικές διαδικασίες αξιολόγησης των επιδόσεων των φοιτητών/τριών του Π.Μ.Σ. και οι κανόνες των εξετάσεων,
15. οι προϋποθέσεις διαγραφής φοιτητών/τριών από το Π.Μ.Σ.,
16. οι πηγές χρηματοδότησης του Π.Μ.Σ., το ύψος των τελών φοίτησης, οι διαδικασίες και το χρονοδιάγραμμα των πληρωμών, εφόσον καθορίζονται τέλη φοίτησης
17. τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των φοιτητών/τριών,
18. η δυνατότητα χορήγησης υποτροφιών με κριτήρια αριστείας, καθώς και παροχής ανταποδοτικών υποτροφιών,
19. οι όροι και οι προϋποθέσεις υλοποίησης της Πρακτικής Άσκησης σε περίπτωση που προβλέπεται η εκπόνησή της ως υποχρεωτικού μαθήματος ή μαθήματος επιλογής,

20. κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σχετικό με τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. και τον κανονισμό λειτουργίας του.

2. Σε περίπτωση ξενόγλωσσου Π.Μ.Σ., ο οικείος Κανονισμός Λειτουργίας συντάσσεται στην επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του Π.Μ.Σ.

3. Η εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος συνοδεύεται απαραίτητως από:

α) Αναλυτικό προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων για τα πρώτα πέντε (5) έτη λειτουργίας του Π.Μ.Σ., στον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι πάσης φύσεως πόροι του προγράμματος, το λειτουργικό του κόστος, όπως αμοιβές για τη διοικητική και την τεχνική υποστήριξη του προγράμματος, αμοιβές διδακτικού προσωπικού, δαπάνες μετακίνησης, εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής και λοιπές λειτουργικές δαπάνες. Σε περίπτωση που προβλέπεται υποχρεωτική πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. τότε στον προϋπολογισμό περιλαμβάνεται και το κόστος της πρακτικής άσκησης.

β) μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας του προς ίδρυση Π.Μ.Σ., στην οποία εκτίθενται αναλυτικά οι επιστημονικοί και οι κοινωνικοί λόγοι που καθιστούν αναγκαία και σημαντική τη λειτουργία του Π.Μ.Σ., η επιστημονική του συνοχή, η σύνδεσή του με τα παρεχόμενα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου του Τμήματος, το διδακτικό προσωπικό που αναμένεται να διδάξει στο Π.Μ.Σ., το υφιστάμενο διδακτικό προσωπικό του Τμήματος με συναφές γνωστικό αντικείμενο, καθώς και το λοιπό προσωπικό που πρόκειται να υποστηρίξει την οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ., η υλικοτεχνική υποδομή, ο εξοπλισμός, οι κτηριακές και εργαστηριακές υποδομές που αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

γ) σε περίπτωση Π.Μ.Σ. με εξ αποστάσεως ή υβριδική εκπαιδευτική διαδικασία στην εισήγηση πρέπει να συμπεριλαμβάνεται έκθεση που εμπεριέχει ανάλυση των μεθόδων της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, τις τυχόν μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και το ψηφιακό υλικό αξιολόγησης, την υλικοτεχνική υποδομή του Ιδρύματος για την υποστήριξη προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τις ψηφιακές δεξιότητες του διδακτικού προσωπικού.

δ) σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., πρέπει να περιλαμβάνεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας, το οποίο πρέπει να εμπεριέχει τα στοιχεία που αναφέρονται αναλυτικά στο άρθρο 5 του παρόντος.

4. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας ίδρυσης Π.Μ.Σ. και η έναρξη λειτουργίας του προϋποθέτει την προηγούμενη πιστοποίησή του από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.) σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020 (Α' 12). Μετά την ίδρυσή τους, τα Π.Μ.Σ. πιστοποιούνται περιοδικά, σύμφωνα με την υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας της οποίας εντάσσονται.

5. Αν τροποποιηθεί η απόφαση ίδρυσης Π.Μ.Σ., απαιτείται εκ νέου πιστοποίηση του Π.Μ.Σ από την ΕΘ.Α.Α.Ε., εφόσον η τροποποίηση αφορά:

- το αντικείμενο και τον σκοπό του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθησή του,

- τις ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ., που δύναται να οδηγούν στην απονομή διαφορετικών διπλωμάτων.

6. Η απόφαση ίδρυσης Π.Μ.Σ. κοινοποιείται, με επιμέλεια του Ιδρύματος, στον/ην Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 5

Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας και Σύμβαση Συνεργασίας

1. Σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.), το οποίο εγκρίνεται από τις Συγκλήτους των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων ή οργανισμών μετά από εισήγηση του επισπεύδοντος Τμήματος. Το Ε.Π.Σ. πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία των παρ. 3 και 4 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 (Α'141), καθώς και κατ' ελάχιστον τα παρακάτω:

α) Τις υποχρεώσεις κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος ή Φορέα ως προς το ανθρώπινο δυναμικό, ήτοι την κατανομή του διδακτικού φόρτου, και τις υποδομές που θα διαθέσει για την ομαλή λειτουργία του Π.Μ.Σ.

β) Τη μεθοδολογία κατανομής των πόρων του Π.Μ.Σ. μεταξύ των συνεργαζόμενων Φορέων και Τμημάτων.

γ) Τη ρύθμιση θεμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας από το παραγόμενο ερευνητικό έργο στα πλαίσια του Π.Μ.Σ., λαμβάνοντας υπόψη τον κανονισμό δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του Π.Κ.

δ) Τον αριθμό των μελών της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, τη διάρκεια της θητείας της, τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος ή Φορέα στα όργανα του Π.Μ.Σ.

ε) Τη διαδικασία ανάδειξης του/της Διευθυντή/ύντριας του Π.Μ.Σ.

στ) Το Τμήμα που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

2. Σε περίπτωση Κοινού Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.), το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος και το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα στοιχεία της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 (Α'141) και τη συνεισφορά κάθε συνεργαζόμενου φορέα σε ανθρώπινους πόρους, χρήση εργαστηριακών υποδομών και πρακτική άσκηση. Ειδικά για τα Κοινά Π.Μ.Σ. που οργανώνονται σε συνεργασία με Ιδρύματα της αλλοδαπής, το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας προβλέπει αν η επιτυχής ολοκλήρωση του Κοινού Π.Μ.Σ. συνεπάγεται την απόκτηση ενιαίου τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα ή διακριτών τίτλων σπουδών από κάθε συνεργαζόμενο Ίδρυμα.

3. Στην περίπτωση Επαγγελματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Π.Μ.Σ.) υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του Π.Κ. και του φορέα χρηματοδότησης, στην οποία κατ' ελάχιστο καθορίζονται τα ακόλουθα :

α) το αντικείμενο και ο σκοπός του Ε.Π.Μ.Σ., τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθησή του,

β) η χρονική διάρκεια του Ε.Π.Μ.Σ., η οποία δύναται να είναι μικρότερη των πέντε (5) ετών,

γ) ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών ανά ακαδημαϊκό έτος, ο οποίος δύναται να διαφέρει μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών αν το πρόγραμμα παρέχεται για περισσότερα από ένα (1) ακαδημαϊκά έτη,

δ) θέματα σχετικά με τη χρηματοδότηση του Ε.Π.Μ.Σ. και την οικονομική διαχείριση των πόρων του για την επίτευξη του σκοπού του,

ε) τα κριτήρια εισαγωγής των φοιτητών/τριών, οι οποίοι/ες πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον κάτοχοι τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής,

Η παραπάνω σύμβαση δύναται να καθορίζει τη δυνατότητα συμμετοχής τρίτων φυσικών προσώπων, πλην του προσωπικού του εν λόγω φορέα. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να καθορίζονται στη σύμβαση αναλυτικά ο ρόλος τους και οι προϋποθέσεις συμμετοχής τους.

Άρθρο 6

Ειδικεύσεις – Κατευθύνσεις των Π.Μ.Σ.

1. Ο ανώτατος αριθμός των ειδικεύσεων ανά Π.Μ.Σ. του Π.Κ. ορίζεται σε τέσσερις (4). Ο συνολικός αριθμός των πιστωτικών μονάδων ECTS που απονέμεται ανά ειδικεύση Π.Μ.Σ. εφόσον υπάρχουν περισσότερες από μια (1) ειδικεύσεις, δεν δύναται να είναι μικρότερος από εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες ECTS, όπως αντιστοίχως και ο αριθμός των ακαδημαϊκών εξαμήνων του Π.Μ.Σ. δεν δύναται να είναι μικρότερος του δύο (2).

Άρθρο 7

Εισακτέοι στα Π.Μ.Σ.

1. Στα Π.Μ.Σ. που οργανώνει, συμμετέχει ή συμπράττει το Πανεπιστήμιο Κρήτης γίνονται δεκτοί κάτοχοι πτυχίων του πανεπιστημιακού ή του πρώην τεχνολογικού τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης ή ακαδημαϊκά αναγνωρισμένων τίτλων ανώτατων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

α) Στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. δύναται να προσδιορίζονται οι ειδικότητες πτυχιούχων - εφόσον απαιτείται από το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. - που γίνονται δεκτές και οι οποίες δύναται να εξειδικεύονται περαιτέρω στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

β) Στην ίδια απόφαση καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ., ο οποίος μπορεί να εξειδικεύεται ανά κατεύθυνση, εφόσον αυτές προβλέπονται, καθώς και η τυχόν υπέρβασή του για λόγους ισοβαθμίας. Καθ' υπέρβαση του αριθμού των εισακτέων μπορεί να εισάγονται και υπότροφοι του ΙΚΥ ή διεθνών οργανισμών.

γ) Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. μπορεί να ορίζεται ως προϋπόθεση για τη λειτουργία του προς προκήρυξη κύκλου μαθημάτων και ο ελάχιστος αριθμός επιτυχόντων/ουσών, πρόνοια η οποία αναφέρεται υποχρεωτικά στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, και αιτιολογείται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

2. Στην απόφαση ίδρυσης των Π.Μ.Σ. ρυθμίζονται ο ανώτατος και ο κατώτατος αριθμός εισακτέων. Κριτήρια καθορισμού του ανώτατου και του κατώτατου αριθμού εισακτέων σε Π.Μ.Σ. είναι ενδεικτικά τα ακόλουθα:

1) Το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.,

- 2) ο διεθνής χαρακτήρας του Π.Μ.Σ. (π.χ., ξενόγλωσσο),
- 3) ο αριθμός των ειδικεύσεων,
- 4) η ζήτηση στην αγορά εργασίας με βάση τη μελέτη βιωσιμότητας,
- 5) η αναλογία διδασκομένων-διδασκόντων/ουσών,
- 6) οι διαθέσιμες υποδομές.

Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των εισακτέων ανά Π.Μ.Σ. που οργανώνει το Πανεπιστήμιο Κρήτης ανά έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους εκατόν πενήντα (150) ούτε μπορεί να είναι μικρότερος από πέντε (5).

Άρθρο 8

Διαδικασίες επιλογής και εγγραφής εισακτέων στα Π.Μ.Σ.

i. Προσκλήσεις - δημοσιότητα

α) Το Τμήμα, σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Συνέλευση ή την Ε.Π.Σ., προβαίνει σε προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών στο Π.Μ.Σ.

β) Η προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αναρτάται στον ιστότοπο του Π.Μ.Σ., του Τμήματος ή των Τμημάτων και του Ιδρύματος, με ευθύνη του οικείου ή των οικείων Τμημάτων και κοινοποιείται με κάθε πρόσφορο τρόπο ιδίως στα άλλα Α.Ε.Ι. της χώρας και σε επιστημονικούς φορείς και επαγγελματικές ενώσεις, καθώς και σε διεθνείς οργανισμούς, και δημοσιεύεται εφόσον προβλέπεται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Προγράμματος στον ημερήσιο τύπο.

γ) Στην προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια και εν γένει η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων, οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής αιτήσεων και ο τρόπος κατάθεσής τους, οι προθεσμίες υποβολής ενστάσεων και ανακοίνωσης των τελικών αποτελεσμάτων, τα στοιχεία ηλεκτρονικής ή/και τηλεφωνικής επικοινωνίας με την υπηρεσία διοικητικής υποστήριξης του Π.Μ.Σ.

ii. Διαδικασίες και κριτήρια επιλογής

α) Σε διακριτό άρθρο του Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. προσδιορίζονται υποχρεωτικά τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, η κλίμακα βαθμολογίας, οι τυχόν συντελεστές βαρύτητας ανά κριτήριο επιλογής καθώς και το επίπεδο γλωσσομάθειας ως προς τη γλώσσα του Π.Μ.Σ., καθώς και ως προς την πρώτη ή και τη δεύτερη ξένη γλώσσα - εφόσον απαιτείται ή αξιολογείται επιπρόσθετα - όπως αυτό προσδιορίζεται από το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (CEF) και την κείμενη νομοθεσία.

β) Ως κριτήρια επιλογής προσδιορίζονται ενδεικτικά τα ακόλουθα:

(i) ο βαθμός πτυχίου ή και δεύτερου τίτλου σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης, εφόσον απαιτείται ή αξιολογείται επιπρόσθετα. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον ο τίτλος αποκτήθηκε στην αλλοδαπή, πρέπει να είναι ακαδημαϊκά αναγνωρισμένος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

(ii) τα μαθήματα που κρίνονται ως συναφή με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.,

(iii) η τυχόν διπλωματική (πτυχιακή) εργασία του/της υποψηφίου/ας,

- (iv) οι τυχόν δημοσιεύσεις του/της υποψηφίου/ας σε διεθνή περιοδικά με κριτές ή/και η συμμετοχή του/της σε συνέδρια,
- (v) η συναφής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. επαγγελματική δραστηριότητα, όπως αποδεικνύεται από σχετικές συμβάσεις, ή/και η ερευνητική εμπειρία του/της υποψηφίου/ας, ενδεικτική περιγραφή της οποίας αναφέρεται στο οικείο άρθρο του Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,
- (vi) βραβεία ή έπαινοι ή διπλώματα ευρεσιτεχνίας του/της υποψηφίου/ας,
- (vii) η επίδοση του/της υποψηφίου/ας σε γραπτή αξιολόγηση, καθώς και ο προσδιορισμός κατώτατης βάσης επιτυχίας,
- (viii) η συνέντευξη του/της υποψηφίου/ας,
- (ix) συστατικές επιστολές.

γ) Τα κριτήρια, ο τρόπος αξιολόγησής τους ή ο αλγόριθμος που τυχόν χρησιμοποιείται σε περίπτωση συνδυασμού κριτηρίων, μέσω του οποίου προκύπτει ο τελικός βαθμός επιτυχίας, περιγράφονται αναλυτικά στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., αναγράφονται στην προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή υποψηφίων και αναρτώνται σε διακριτή ενότητα στον ιστότοπο του Π.Μ.Σ.

δ) Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. περιγράφεται η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση ενστάσεων ως προς τη διαδικασία της επιλογής.

ε) Το αρμόδιο αποφασιστικό όργανο του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ορίζει τον χρόνο και τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής αιτήσεων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., καθώς και, αν αυτές προβλέπονται, τις ημερομηνίες των συνεντεύξεων ή των εξετάσεων, συγκροτεί την Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων ή και τις υποομάδες αξιολόγησης των επιμέρους κριτηρίων, όπως αυτά προσδιορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης Υποψηφίων, υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη, διαβιβάζεται με ευθύνη του/της Προέδρου του στο αρμόδιο αποφασιστικό όργανο του Π.Μ.Σ. σε εύλογο χρόνο και οπωσδήποτε εντός της προθεσμίας που έχει οριστεί από αυτό. Το αποφασιστικό όργανο εγκρίνει και επικυρώνει τα τελικά αποτελέσματα. Οι επιτυχόντες/χούσες κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά επιτυχίας και οι επιλαχόντες/ούσες αντιστοίχως.

στ) Στον ιστότοπο του Π.Μ.Σ., καθώς και με ηλεκτρονική αλληλογραφία, ανακοινώνονται τα τελικά αποτελέσματα για τη δημοσιοποίηση των οποίων τηρούνται σε κάθε περίπτωση οι κανόνες προστασίας των προσωπικών δεδομένων, και καλούνται οι επιτυχόντες/ούσες εντός ορισμένης προθεσμίας να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ.

iii. Εγγραφές

Οι επιτυχόντες/χούσες μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/ήτριες καλούνται εντός προθεσμίας που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Ε.Π.Σ. να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης είναι δυνατή η εγγραφή μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ήτριας μετά τη λήξη της προθεσμίας με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης φοιτητή/ήτριας.

α) Η εγγραφή μπορεί να πραγματοποιείται με φυσική παρουσία ή μέσω πληροφοριακού συστήματος, πιστοποιημένου από την αρμόδια υπηρεσία του Ιδρύματος ή των συνεργαζόμενων

Ιδρυμάτων. Τα δικαιολογητικά εγγραφής καθορίζονται από τον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και την κείμενη νομοθεσία. Οι επιτυχόντες/χούσες καταχωρίζονται στο φοιτητολόγιο και παραλαμβάνουν με κάθε πρόσφορο τρόπο, ο οποίος διασφαλίζει το απόρρητο της επικοινωνίας και την προστασία των προσωπικών δεδομένων, τον αριθμό μητρώου τους, τους κάθε είδους κωδικούς πρόσβασης σε υπηρεσίες που προσφέρει το Π.Κ. μέσω της Μονάδας Ψηφιακής Διακυβέρνησης, την ιδρυματική ηλεκτρονική διεύθυνσή τους και τον ψηφιακό Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ.

β) Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την υποστήριξη των αλλοδαπών μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Για τον σκοπό αυτό το Π.Μ.Σ. συνεργάζεται καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους με τη Μονάδα Υποστήριξης Αλλοδαπών Φοιτητών/τριών και μεριμνά για την ομαλή τους ένταξη στο ακαδημαϊκό περιβάλλον.

γ) Για τους/τις επιτυχόντες/χούσες που ανήκουν στην κατηγορία των ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, το Π.Μ.Σ. συνεργάζεται με τη Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες.

δ) Εφόσον ένας/μία ή περισσότεροι/ες επιτυχόντες/ούσες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ήτριες ενημερώσουν εγγράφως, με έντυπη επιστολή ή ηλεκτρονικά, τη μονάδα διοικητικής υποστήριξης του Π.Μ.Σ. ότι δεν επιθυμούν εν τέλει να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. ή εφόσον παρέλθει η ημερομηνία εγγραφής και δεν έχουν εγγραφεί για λόγους που διαπιστωμένα δεν εμπίπτουν σε λόγους ανωτέρας βίας, τότε με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. η κενή ή οι κενές θέσεις επιτυχόντων/ουσών δύναται να καλυφθούν από τους/τις επιλαχόντες/ούσες, εφόσον υπάρχουν.

ε) Οι επιτυχόντες/ούσες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ήτριες μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος ή των Τμημάτων ή/και από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. για κάθε θέμα που αφορά την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ.

Άρθρο 9

Οικονομική διαχείριση Π.Μ.Σ. και τέλη φοίτησης

1. Οι πόροι ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύναται να προέρχονται από:

α) τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

2. Στο Π.Κ. λειτουργούν Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών με ή χωρίς τέλη φοίτησης. Σε όσα προγράμματα προβλέπεται η καταβολή τελών φοίτησης, η πολιτική προσδιορισμού τους καθορίζεται από το εκάστοτε Π.Μ.Σ.

α) Το ανώτατο όριο τελών φοίτησης, κατ' έτος, των Π.Μ.Σ. που λειτουργούν στο Π.Κ. καθορίζεται σε εννιά χιλιάδες (9.000) ευρώ για τους εισακτέους που προέρχονται από χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), ενώ για εισακτέους που προέρχονται από χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) καθορίζεται σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ. Τα όρια αυτά δύναται να αυξάνονται με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στην περίπτωση Επαγγελματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Π.Μ.Σ.), τα τέλη φοίτησης ρυθμίζονται στη σύμβαση συνεργασίας και δεν υπόκεινται στα παραπάνω όρια.

β) Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του Π.Μ.Σ. καθορίζεται στην απόφαση ίδρυσης κάθε Π.Μ.Σ. με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

i) το αντικείμενο του Π.Μ.Σ και ο διεθνής του χαρακτήρας (π.χ., ξενόγλωσσο),

ii) το κόστος λειτουργίας, όπως προκύπτει από τη μελέτη βιωσιμότητας. Ενδεικτικά στοιχεία που επηρεάζουν το κόστος λειτουργίας είναι:

- η διάρκεια των σπουδών και οι προσφερόμενες πιστωτικές μονάδες ECTS,
- η οργάνωση της διδασκαλίας (φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως, διδάσκοντες/ουσες, επίβλεψη, κτλ.),
- η πρόβλεψη εργαστηριακής ή/και κλινικής εκπαίδευσης (κόστος αναλωσίμων, εξοπλισμός/λογισμικό, κτλ.),
- η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. από άλλες πηγές (π.χ. δωρεές),
- υποτροφίες.

iii) ποιοτικοί δείκτες της παρεχόμενης εκπαίδευσης (π.χ. αναλογία διδασκομένων-διδασκόντων/ουσών, κινητικότητα διδασκομένων, έκθεση σε διεθνές περιβάλλον, επιστημονικές δημοσιεύσεις, προβολή αποτελεσμάτων, κτλ.)

γ) Στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας των Π.Μ.Σ. ή στην απόφαση ίδρυσης δύναται να παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής των τελών φοίτησης. Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Π.Κ., ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους.

δ) Στα Π.Μ.Σ. με τέλη φοίτησης παρέχεται η δυνατότητα απαλλαγής των φοιτητών/τριών από αυτά σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Οικονομική συνεργασία Π.Μ.Σ.

α) Αν σε ένα Τμήμα ή Σχολή του Π.Κ. οργανώνονται περισσότερα από ένα (1) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, είναι δυνατή η οικονομική συνεργασία μεταξύ Π.Μ.Σ. μέσω της ίδρυσης ενός κοινού έργου-προγράμματος, που χρηματοδοτείται από πόρους των συνεργαζόμενων Π.Μ.Σ. με σκοπό την κάλυψη κοινών αναγκών και δράσεων των Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής. Το πρόγραμμα είναι χωρίς σαφή ημερομηνία λήξης, διαθέτει αυτοτελή προϋπολογισμό και χρηματοδοτείται ετησίως από μέρος των εσόδων των λειτουργούντων Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η χρηματοδότηση του Προγράμματος από τα διαθέσιμα υπόλοιπα ταμειακών διαθεσίμων Π.Μ.Σ. του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, των οποίων το

φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς και δεν υφίστανται εκκρεμείς οικονομικές υποχρεώσεις, κατόπιν σχετικής απόφασης της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος ή της Σχολής.

β) Το ανώτατο ποσοστό επί των συνολικών ετήσιων εσόδων κάθε Π.Μ.Σ. που δύναται να διατίθεται προς το κοινό έργο-πρόγραμμα της προηγούμενης παραγράφου είναι 10%.

γ) Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Κρήτης (ΕΛΚΕ/ΠΚ), κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών/ντριών των Π.Μ.Σ. που συνεργάζονται, εγκρίνεται η αποδοχή διαχείρισης του κοινού προγράμματος και το ποσοστό επί των ετήσιων εσόδων του Π.Μ.Σ. με το οποίο χρηματοδοτείται το πρόγραμμα και καθορίζεται ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του έργου, που είναι ένας/μία (1) εκ των Διευθυντών/ντριών των Π.Μ.Σ. τα οποία χρηματοδοτούν το έργο-πρόγραμμα. Η διενέργεια δαπανών πραγματοποιείται κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών/ντριών των Π.Μ.Σ. που χρηματοδοτούν το πρόγραμμα.

Άρθρο 10

Διδάσκοντες/ουσες στα Π.Μ.Σ.

1. Διδακτικό Έργο

Το διδακτικό έργο των Π.Μ.Σ. ανατίθεται από το αρμόδιο αποφασιστικό όργανο του Π.Μ.Σ. κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., εφόσον υφίσταται, άλλως του/της Διευθυντή/ύντριας του Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων/ουσών:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Π.Κ. ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) Ομότιμοι/ες Καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι/ες καθηγητές/ήτριες,

δ) εντεταλμένοι/ες διδάσκοντες/σκουσες,

ε) επισκέπτες/ριες καθηγητές/ήτριες ή επισκέπτες ερευνητές/ήτριες,

στ) ερευνητές/ήτριες και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α'258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι/ες διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

2. Ειδικότερες προϋποθέσεις σχετικά με την ανάθεση του διδακτικού έργου δύναται να ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα στον Κανονισμό Λειτουργίας του.

3. Αμοιβές διδασκόντων/σκουσών

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/σκουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό

ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Με την ισχύουσα κάθε φορά κανονιστική απόφαση της Συγκλήτου προσδιορίζονται τα ανώτατα όρια αμοιβής των διαφόρων κατηγοριών διδασκόντων/σκουσών ανά διδακτική ώρα και ανά κατηγορία εκπαιδευτικού προγράμματος στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Οι διδάσκοντες/σκουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022, όπως ισχύει. Το ως άνω εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους. Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μελών Δ.Ε.Π. αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής.

β) Η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών δύνανται να αμειφθεί με την προϋπόθεση της σχετικής πρόβλεψης στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., εφόσον οι ώρες που απασχολούνται οι παραπάνω επιβλέποντες/ουσες ξεπερνούν τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

γ) Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, δύνανται να ανατεθεί επικουρικό διδακτικό έργο στους/στις υποψήφιους/ιες διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Π.Μ.Σ. Ειδικότερα κατόπιν σχετικής εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. εκδίδεται με απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς τους/τις υποψήφιους/ιες διδάκτορες σε αντικείμενο συναφές με το παρεχόμενο επικουρικό διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ. Οι αιτήσεις υποβάλλονται στην Γραμματεία του οικείου Τμήματος και εξετάζονται από τη Σ.Ε., η οποία εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος ή στην Ε.Π.Σ., σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ., σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. αναθέτει το επικουρικό διδακτικό έργο. Ως ανώτατο όριο ωριαίας αντιμισθίας για την ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου στους/στις υποψήφιους/ες διδάκτορες ορίζεται ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αμοιβής των μεταδιδασκόντων, όπως αυτό προβλέπεται στον ισχύοντα Κανονισμό Αποδοχών για την παροχή διδακτικού έργου στο Π.Κ.

Άρθρο 11

Οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Π.Μ.Σ

1. Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

α) Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Π.Μ.Σ. του Π.Κ. δύνανται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, όπως σύγχρονη, ασύγχρονη και μεικτό σύστημα (blended learning). Στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. προσδιορίζεται ρητά ο τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας διά ζώσης ή με μεθόδους σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εν όλω ή εν μέρει. Αν η εκπαιδευτική διαδικασία πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων αποκλειστικά ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

β) Στα Π.Μ.Σ. του Π.Κ. που η διδασκαλία προβλέπεται να είναι αποκλειστικά διά ζώσης, δύνανται με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. σε περίπτωση Διατμηματικού, Διδρυματικού ή Κοινού Π.Μ.Σ., να προσφερθούν μαθήματα με σύγχρονη εξ αποστάσεως

διδασκαλία σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ. Μεγαλύτερη του ως άνω ποσοστού μεταβολή προϋποθέτει τροποποίηση της Απόφασης Ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

γ) Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύναται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών με φυσική παρουσία.

δ) Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ακόμη και σε Π.Μ.Σ. που δεν έχουν συμπεριλάβει τη δυνατότητα αυτή στην απόφαση ίδρυσής τους, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- ανωτέρας βίας ή έκτακτων συνθηκών, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του Π.Κ. για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

ε) Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Πανεπιστημίου Κρήτης

στ) Για την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Π.Μ.Σ με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εφαρμόζεται ο Κανονισμός για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής μάθησης/εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, όπως εγκρίθηκε από την υπ' αρ. 510^η /18.01.2024, θέμα: 9ο, τακτική συνεδρίαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης.

2. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTS

α) Σε κάθε μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα που προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών αποδίδονται πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το σύστημα του ECTS.

Σύμφωνα με το σύστημα ECTS, οι πιστωτικές μονάδες αποτυπώνουν τον φόρτο εργασίας που απαιτείται από τους/τις φοιτητές/ήτριες για την ολοκλήρωση ενός μαθήματος ή άλλης εκπαιδευτικής δραστηριότητας και περιλαμβάνουν:

i) τις ώρες των διαλέξεων,

ii) τις ώρες της μελέτης και της εκπόνησης εργασιών,

iii) τις ώρες των εξετάσεων (τελικές και πρόοδοι), συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων ωρών προετοιμασίας,

iv) τις ώρες παρακολούθησης σεμιναρίων ή διαλέξεων από επισκέπτες/ριες καθηγητές/ήτριες που συμπεριλαμβάνονται στο μάθημα,

v) τις ώρες συνάντησης/αλληλεπίδρασης με τους/τις διδάσκοντες/ουσες.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η καθιερωμένη αναλογία συνίσταται στην αντιστοίχιση μιας (1) πιστωτικής μονάδας ECTS σε 25 έως 30 ώρες μαθησιακού φόρτου. Ενδεικτικά, ένα μάθημα με τρεις (3) ώρες διαλέξεων και πέντε (5) ώρες μελέτης ανά εβδομάδα, για δεκατρείς (13) εβδομάδες, καθώς και τελική εξέταση διάρκειας τριών (3) ωρών με προετοιμασία σαράντα (40) ωρών,

αντιστοιχεί σε συνολικά 147 ώρες φόρτου εργασίας, που αναλογούν σε περίπου έξι (6) μονάδες ECTS.

β) Αρμόδια όργανα για τον καθορισμό των πιστωτικών μονάδων ECTS ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα είναι η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης δύναται αιτιολογημένα να ζητά την αναλυτική τεκμηρίωση ή ακόμη και τον επαναπροσδιορισμό των πιστωτικών μονάδων ECTS σε ένα Π.Μ.Σ. σε περίπτωση που παρατηρείται σημαντική απόκλιση: i) από τους κανόνες που περιγράφονται στις περιπτώσεις α) και β) της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ή ii) από την πρακτική που ακολουθείται σε συναφούς αντικείμενου μαθήματα/εκπαιδευτικές δραστηριότητες Π.Μ.Σ. της ίδιας Σχολής.

γ) Η αναγραφή των πιστωτικών μονάδων ECTS είναι υποχρεωτική σε κάθε έντυπο ή ηλεκτρονικό κείμενο που αναφέρεται ή περιγράφει το πρόγραμμα σπουδών. Ειδικότερα, στο πρόγραμμα σπουδών δύναται:

i) να προβλέπεται η απόδοση συγκεκριμένων πιστωτικών μονάδων ECTS στα επιμέρους στάδια εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, τα οποία έχουν οριστεί σαφώς στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και καταχωρίζονται στο πληροφοριακό σύστημα ως αυτοτελείς εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

ii) να προβλέπεται ότι μέρος των μονάδων ECTS μιας εκπαιδευτικής δραστηριότητας καταγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος. Για παράδειγμα, η εκπόνηση Πρακτικής Άσκησης με υποθετική διάρκεια τριών (3) μηνών και οκτάωρη απασχόληση ανά ημέρα, αντιστοιχεί σε τουλάχιστον τετρακόσιες ογδόντα (480) ώρες απασχόλησης σύμφωνα με τον ως άνω τυπικό υπολογισμό της παρούσας παραγράφου και ισοδυναμεί με δεκαεννέα (19) πιστωτικές μονάδες ECTS. Σε αυτή την περίπτωση δύναται οι δέκα (10) πιστωτικές μονάδες ECTS να λαμβάνονται υπόψη στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, ενώ οι υπόλοιπες εννέα (9) μονάδες ECTS να καταγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος.

Άρθρο 12

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.)

1. Εφόσον στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνεται ως υποχρεωτική η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/ήτρια υποχρεούται να εκπονήσει και να υποστηρίξει επιτυχώς τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία του/της, όπως ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. προσδιορίζεται η γλώσσα ή οι γλώσσες εκπόνησης και υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας, οι οποίες δύναται να διαφέρουν της ελληνικής.

Σχετικά με την ανάληψη, εκπόνηση και υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας ορίζονται τα εξής:

α) Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. προβλέπονται αναλυτικά οι διαδικασίες αίτησης και υποβολής θέματος διπλωματικής εργασίας. Το θέμα της προτεινόμενης διπλωματικής εργασίας πρέπει να εντάσσεται στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα της ειδίκευσης που έχει επιλέξει ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/ήτρια και να αξιοποιεί τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στις

εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ήτρια έχει δικαίωμα υποβολής πρότασης θέματος Μ.Δ.Ε., εφόσον έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τα προβλεπόμενα μαθήματα, εκτός αν ο Κανονισμός Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. ορίζει διαφορετικά.

Αναφορικά με τη διαδικασία ανάθεσης διπλωματικής εργασίας, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/ήτρια συνιστάται να υποβάλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αίτηση προς τη Συνέλευση ή την Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διδρυματικού ή διατμηματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., στην οποία κατ' ελάχιστο περιλαμβάνονται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, μια σύντομη περίληψή της, ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα καθηγητής/ήτρια καθώς και τα υπόλοιπα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής που πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Το θέμα της εργασίας και η Τριμελής Επιτροπή εγκρίνονται από τη Συνέλευση ή την Ε.Π.Σ., σε περίπτωση διδρυματικού ή διατμηματικού ή κοινού Π.Μ.Σ, έπειτα από τεκμηριωμένη εισήγηση για τη συνάφεια του αντικειμένου της Μ.Δ.Ε με το περιεχόμενο σπουδών του Π.Μ.Σ. και την επιστημονική ειδικότητα των μελών της Τριμελούς Επιτροπής.

β) Σε περίπτωση που δεν κατατεθεί πρόταση θέματος εντός του χρονικού ορίου που ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και δεν προβλέπεται σχετική διαδικασία στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., η Συνέλευση ή η Ε.Π.Σ. δύναται να ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/ήτρια, ο/η οποίος/α απαιτείται να είναι μέλος του Π.Μ.Σ., καθώς και τα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, που στη συνέχεια σε συνεννόηση με τον/την φοιτητή/ήτρια θα ορίσουν το θέμα.

2. Επίβλεψη των Μ.Δ.Ε

α) Δικαίωμα επίβλεψης των Μ.Δ.Ε. σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία έχουν οι διδάσκοντες/σκουσες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 10 του παρόντος Κανονισμού υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

β) Μετά από αιτιολογημένη εισήγηση και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη Μ.Δ.Ε. και σε όσους/όσες εμπίπτουν στις περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 10 του παρόντος Κανονισμού, αλλά δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

γ) Αναλόγως, τα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να εμπίπτουν στις περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 10 του παρόντος Κανονισμού.

δ) Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. δύναται να προβλέπεται ανώτατος αριθμός Μ.Δ.Ε. που μπορεί να επιβλέπει ταυτόχρονα ένας/μία διδάσκων/σκουσα ως επιβλέπων/ουσα.

ε) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις απώλειας, αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης ή σπουδαίου λόγου, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης ή της Ε.Π.Σ κατά περίπτωση.

3. Ολοκλήρωση και δημόσια υποστήριξη της Μ.Δ.Ε.

α) Η διαδικασία δημόσιας υποστήριξης της Μ.Δ.Ε., εφόσον προβλέπεται, περιγράφεται στον Κανονισμό Λειτουργίας εκάστου Π.Μ.Σ.

β) Μετά την εκπόνηση της Μ.Δ.Ε., ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ήτρια υποβάλλει στον/στην επιβλέποντα/πουσα και στα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, αντίγραφο της τελικής Μ.Δ.Ε. Εφόσον διατυπωθεί θετική κρίση από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, ορίζεται από τη γραμματεία, σε συνεννόηση με την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, η ημερομηνία και ο τόπος της δημόσιας υποστήριξης/αξιολόγησής της. Μετά τη δημόσια υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., η Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει πρακτικό Δημόσιας Υποστήριξης της Μ.Δ.Ε. στο οποίο αναγράφονται τυχόν παρατηρήσεις ή σχόλια, καθώς και ο τελικός βαθμός της εργασίας.

γ) Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης, αν δεν προβλέπεται διαφορετική ρύθμιση στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., υπάρχει η δυνατότητα επανυποβολής της Μ.Δ.Ε. μετά από δύο μήνες, αφού ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ήτρια βελτιώσει την εργασία σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση αρνητικής κρίσης μετά τη δεύτερη (2^η) υποβολή, καθώς και οι προϋποθέσεις που μπορεί να οδηγήσουν στον αποκλεισμό από τη χορήγηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

δ) Το τελικό και πλήρες αντίγραφο της Μ.Δ.Ε., μετά την αποδοχή της, υποβάλλεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης σε ηλεκτρονική μορφή. Σε περίπτωση που η εργασία δεν καταστεί προσβάσιμη στο ηλεκτρονικό αποθετήριο της Βιβλιοθήκης για εύλογο χρονικό διάστημα, καθίσταται υποχρεωτική η υποβολή και σε έντυπη μορφή. Επιπλέον, η Μ.Δ.Ε. κατατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή και στο αρχείο του οικείου Τμήματος με τους ίδιους περιορισμούς πρόσβασης.

ε) Το κείμενο της Μ.Δ.Ε. πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές και τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας, δηλαδή να περιλαμβάνει περιγραφή του θέματος της εργασίας, περιγραφή των πορισμάτων-αποτελεσμάτων της εργασίας, τη μεθοδολογία, παραδοχές, βιβλιογραφία και άλλα τυχόν αναγκαία υποστηρικτικά ή εξηγηματικά στοιχεία (αναγκαία σχήματα, διαγράμματα, φωτογραφίες, εικόνες, κ.λπ.). Στους Κανονισμούς Λειτουργίας των Π.Μ.Σ. δύναται να καθορίζονται, μεταξύ άλλων, η έκταση, η γραμματοσειρά, ο τρόπος συγγραφής και οτιδήποτε άλλο σχετικό με τη δομή της Μ.Δ.Ε.

Άρθρο 13

Δικαιώματα των Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών

1. Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες δικαιούνται τις παροχές που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία σε συνδυασμό με τις ισχύουσες κάθε φορά προϋποθέσεις και κριτήρια που ορίζει το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές /ήτριες έχουν δικαίωμα:

- (i) στη χρήση των εγκαταστάσεων και των μέσων του Ιδρύματος,
- (ii) στην απρόσκοπτη πρόσβαση στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος με την επίδειξη της φοιτητικής τους ταυτότητας και σύμφωνα με τους ειδικότερους κανόνες που προβλέπονται,
- (iii) στη χρήση των ψηφιακών υπηρεσιών και βάσεων δεδομένων για την υποστήριξη των διδακτικών και ερευνητικών τους αναγκών,

(iv) στη χρήση των εργαστηρίων και των κλινικών, τηρώντας τους προβλεπόμενους από τους οικείους κανονισμούς κανόνες ασφαλείας, καλής χρήσης των επιστημονικών οργάνων και εν γένει των εγκαταστάσεων, καθώς και τους κανόνες δημόσιας υγείας,

v) στην άσκηση επικουρικού διδακτικού έργου, όπως ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ.,

vi) στο να αμείβονται από ερευνητικά προγράμματα.

2. Υγειονομική περίθαλψη

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4452/15.02.2017 (Α' 17), άρθρο 31, παρ. 3, «οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες και οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες, που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 83)» μόνο με την χρήση του Α.Μ.Κ.Α. τους.

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών

1. Κάθε υποψήφιος/α, πριν εγγραφεί στο Π.Μ.Σ., πρέπει να λαμβάνει γνώση του παρόντος Κανονισμού και να αποδέχεται τους όρους λειτουργίας του Π.Μ.Σ., όπως αυτοί περιγράφονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του. Η αποδοχή του Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. συνιστά βασική προϋπόθεση για την απόκτηση και τη διατήρηση της ιδιότητας του/της μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/ήτριας. Οι υποψήφιοι/ες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ήτριες εγγράφονται και συμμετέχουν στο Π.Μ.Σ. υπό τους προβλεπόμενους όρους και προϋποθέσεις.

2. Εκτός των ανωτέρω, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ήτριες έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις, καθώς και όσες άλλες ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

α) Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών,

β) να υποβάλλουν τις απαιτούμενες εργασίες μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες,

γ) να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις,

δ) να υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος ή της Σχολής κατά περίπτωση, πριν από την αξιολόγηση της διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι η διπλωματική εργασία δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής ούτε στο σύνολο ούτε σε επιμέρους τμήματά της,

ε) να καταβάλλουν τέλη φοίτησης, εφόσον προβλέπεται η καταβολή τους σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,

στ) να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος, της Σχολής και του Ιδρύματος, καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

3. Προϋπόθεση για τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελεί, πέραν της επιτυχούς ολοκλήρωσης του προγράμματος σπουδών, και η παράδοση του δωματίου της Φοιτητικής Εστίας που τυχόν είχε παραχωρηθεί στον/η φοιτητή/ήτρια, καθώς και η επιστροφή των βιβλίων και των περιοδικών που είχε δανειστεί από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/ήτριες των Π.Μ.Σ. στα οποία προβλέπεται η καταβολή τελών φοίτησης υποχρεούνται στην καταβολή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας του εκάστοτε Π.Μ.Σ. Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Π.Κ., ο οποίος είναι αρμόδιος για τη οικονομική διαχείρισή τους. Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/ήτριες οφείλουν να έχουν εξοφλήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις πριν από τη χορήγηση βεβαίωσης ολοκλήρωσης σπουδών και την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Άρθρο 15

Χρονική Διάρκεια Φοίτησης

1. Η φοίτηση στα Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Κρήτης ξεκινά το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους, όπως ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης κάθε Π.Μ.Σ. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ' ελάχιστο σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται ο χρόνος για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.). Ο χρόνος που αναλογεί στη διπλωματική εργασία δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρεις μήνες.

2. Οι όροι φοίτησης περιλαμβάνονται και εξειδικεύονται μεταξύ άλλων στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ. Η φοίτηση στο Π.Μ.Σ. θεωρείται ότι λήγει με την συμπλήρωση του ελάχιστου χρόνου φοίτησης και με την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ήτριας, όπως αυτές προσδιορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

3. Η μέγιστη διάρκεια φοίτησης σε κάθε Π.Μ.Σ. είναι η διπλάσια από την προβλεπόμενη στην απόφαση έγκρισης κανονική διάρκεια φοίτησης. Οποιαδήποτε παράταση του κανονικού χρόνου φοίτησης εγκρίνεται από το αρμόδιο κατά περίπτωση αποφασιστικό όργανο του Π.Μ.Σ. Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. προσδιορίζει ενδεικτικά τους λόγους για τους οποίους δύναται να εγκριθεί η παράταση φοίτησης.

4. Σε Π.Μ.Σ. όπου προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, αυτή μπορεί να εγκριθεί έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του/της φοιτητή/ήτριας και σχετική απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής διάρκειας φοίτησης. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για ένταξη σε καθεστώς μερικής φοίτησης έχουν:

α) οι φοιτητές/ήτριες που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,
β) οι φοιτητές/ήτριες με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,
γ) οι φοιτητές/ήτριες που πληρούν τις προϋποθέσεις της περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 75 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

5. Τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση μερικής φοίτησης καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων εξειδικεύονται στους οικείους Κανονισμούς Λειτουργίας των Π.Μ.Σ.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες καθίσταται αδύνατη η ανταπόκριση στις ελάχιστες απαιτήσεις του Π.Μ.Σ., δύναται να παρέχεται, κατόπιν υποβολής σχετικής αιτιολογημένης αίτησης του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητής/ήτριας, αναστολή σπουδών. Η αναστολή σπουδών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) εξάμηνα σπουδών συνολικά. Η αναστολή σπουδών χορηγείται με απόφαση της Συνέλευσης ή, σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ, με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών. Για το συγκεκριμένο ζήτημα δύναται η Συνέλευση να ζητήσει εισήγηση της Σ.Ε. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, ο/η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/ήτρια χάνει την ιδιότητα του φοιτητή/ήτριας. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Η αναστολή σπουδών δύναται να λήξει νωρίτερα από το προβλεπόμενο διάστημα μετά από σχετική αίτηση του/της φοιτητή/ήτριας για την πρόωρη διακοπή της αναστολής σπουδών. Μετά τη λήξη της αναστολής σπουδών ο/η φοιτητής/ήτρια υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του/της.

15.7. Η Σ.Ε ενός Π.Μ.Σ. δύναται με αιτιολογημένη εισήγηση να προτείνει προς τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., τη διαγραφή μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Λόγοι διαγραφής είναι οι παρακάτω:

α) αίτηση του/της ίδιου/ας του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ήτριας,

β) η ανεπαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ήτριας, η οποία τεκμηριώνεται με την πλημμελή ή μη συμμετοχή του/της στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή παρακολούθηση μαθημάτων και άλλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, εξετάσεις, κτλ.

β) η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων όπως αυτές ορίζονται από τον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

γ) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή ηθική και δεοντολογία κατά την κείμενη νομοθεσία ή κατά τον Κώδικα Δεοντολογίας της Έρευνας, σύμφωνα και με όσα ορίζονται στο άρθρο 45 του Μέρους Γ' του παρόντος Κανονισμού.

Στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας των Π.Μ.Σ. εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες που ακολουθούνται για τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Άρθρο 16

Πρακτική Άσκηση

Στα προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου δύναται να προβλέπεται η διενέργεια πρακτικής άσκησης μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, ως υποχρεωτική ή προαιρετική εκπαιδευτική δραστηριότητα του Π.Μ.Σ. που στοχεύει στην εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών με πιθανούς χώρους εργασίας. Ειδικότερα ζητήματα της διεξαγωγής της πρακτικής άσκησης ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία και τον Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του Π.Κ., όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 7739/11.04.2025 απόφαση της Συγκλήτου του Π.Κ. (Β' 1944), οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αντίστοιχα για τη ρύθμιση του παρόντος.

Άρθρο 17

Υποτροφίες

1. Στους/Στις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες πλήρους φοίτησης δύναται να απονέμονται υποτροφίες αριστείας, ανταποδοτικές καθώς και βραβεία αριστείας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

α) Ως ανταποδοτική υποτροφία ορίζεται η υποχρέωση παροχής εκ μέρους του/της μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/ήτριας υποστηρικτικού τεχνικού, διδακτικού και ερευνητικού έργου, όπως επιτήρηση εξετάσεων, λειτουργία εργαστηρίων και κλινικών, υποστήριξη της πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης ή της πρακτικής άσκησης, τεχνική υποστήριξη συστημάτων ψηφιακής διακυβέρνησης. Η παροχή υποστηρικτικού έργου δεν μπορεί να υπερβαίνει μηνιαίως τις σαράντα (40) ώρες. Η παροχή έργου βεβαιώνεται από τον/την ακαδημαϊκά υπεύθυνο/η ή τον/την προϊστάμενο/η της υπηρεσίας στην οποία ο/η υπότροφος/η παρέχει το έργο. Για τον σκοπό αυτό, ο/η κάτοχος της υποτροφίας τηρεί ημερολόγιο, έντυπο ή ψηφιακό, το οποίο συνυπογράφεται από τον/την υπεύθυνο/η της υπηρεσίας, δομής ή έργου. Τα κριτήρια για τις ανταποδοτικές υποτροφίες καθορίζονται αναλυτικά στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και ενδεικτικά μπορεί να συμπεριλαμβάνουν:

- Οικονομικά κριτήρια (π.χ., ατομική ή οικογενειακή οικονομική κατάσταση όπως αυτή ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία).

- Κοινωνικά κριτήρια (π.χ., διαζευγμένος/η με προστατευόμενα μέλη (παιδιά), αναπηρία υποψηφίου/ας, μονογονεϊκή οικογένεια, ορφανός/ή από δυο γονείς και δεν έχει υπερβεί το 25^ο έτος της ηλικίας του/της, τέκνο πολύτεκνης οικογένειας, αδέρφια φοιτητές/ήτριες).

- Κανονική φοίτηση και ακαδημαϊκή επίδοση.

β) Αποκλειστικό κριτήριο για τις υποτροφίες αριστείας είναι η επίδοση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι επιμέρους δείκτες που καθορίζουν την ακαδημαϊκή επίδοση καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και μπορεί ενδεικτικά να συμπεριλαμβάνουν:

- Τον μέσο όρο βαθμολογίας του προηγούμενου εξαμήνου.

- Τη σειρά εισαγωγής στο Π.Μ.Σ.

- Πρόσφατες ακαδημαϊκές επιδόσεις (δημοσιεύσεις, βραβεία ή/και τιμητικές διακρίσεις) σχετικές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

- Την κανονική φοίτηση.

2. Διαδικασία χορήγησης υποτροφιών

Μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., προκηρύσσεται πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση υποτροφίας. Οι υποψήφιοι/ες οφείλουν να συμπληρώσουν όλα τα υποχρεωτικά πεδία της αίτησης με τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά και τα υποβάλλουν στην Γραμματεία του Τμήματος εντός των αποκλειστικών ημερολογιακών προθεσμιών που ορίζονται στην Πρόσκληση. Η αίτηση επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του ν. 1599/1986.

Η Σ.Ε. αξιολογεί και κατατάσσει τις υποψηφιότητες βάσει των κριτηρίων που έχουν οριστεί στον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και εισηγείται τη χορήγηση υποτροφιών στην Συνέλευση του Τμήματος η οποία και τις εγκρίνει. Μετά την έγκριση του καταλόγου εκείνων στους/στις οποίους/ες θα χορηγηθεί υποτροφία, ανακοινώνεται από την Γραμματεία του Π.Μ.Σ. μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας σε όσους/ες αιτήθηκαν υποτροφία το αποτέλεσμα της αίτησής τους (αποδοχή/απόρριψη). Οι υποψήφιοι/ες μπορούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών να καταθέσουν αιτιολογημένη ένσταση η οποία θα εξεταστεί από την Επιτροπή Ενστάσεων όπως αυτή έχει οριστεί στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., σε επίπεδο Π.Μ.Σ., Τμήματος ή Σχολής.

Άρθρο 18

Υπηρεσίες Υποστήριξης Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών

1. Ακαδημαϊκοί/ές σύμβουλοι

α) Το αποφασιστικό όργανο του Π.Μ.Σ. ορίζει κατά την έναρξη εκάστου κύκλου μαθημάτων και ανάλογα με τον αριθμό των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ακαδημαϊκούς/ες συμβούλους.

β) Έργο του/της ακαδημαϊκού/ής συμβούλου είναι η καθοδήγηση και η παροχή κατευθύνσεων και συμβουλών στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ήτριες για την πρόοδο και την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους. Για τον σκοπό αυτό, ο/η ακαδημαϊκός/η σύμβουλος ορίζει συγκεκριμένες ημέρες και ώρες συνεργασίας με τους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ήτριες. Οι υπηρεσίες του/της συμβούλου έχουν αμιγώς συμβουλευτικό χαρακτήρα και δεν υποχρεώνουν τους/τις φοιτητές/ήτριες στους/στις οποίους/ες παρέχονται.

2. Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης λειτουργούν οι εξής υπηρεσίες υποστήριξης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών: το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης, η Μονάδα Υποστήριξης Αλλοδαπών Φοιτητών/τριών, η Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, καθώς και η Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών/τριών, η διοικητική οργάνωση των οποίων ορίζεται στον οργανισμό διοικητικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Κρήτης.

α) Σκοπός του Κέντρου Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης είναι: α) η δωρεάν παροχή υπηρεσιών ατομικής και ομαδικής ψυχολογικής και συμβουλευτικής υποστήριξης στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας που αντιμετωπίζουν προσωπικές δυσκολίες και ανησυχίες και η εκπαίδευσή τους στην απόκτηση δεξιοτήτων διαχείρισης και επίλυσης προβλημάτων, β) ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας.

β) Σκοπός της Μονάδας Υποστήριξης Αλλοδαπών Φοιτητών/τριών είναι η παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης προς τους/τις αλλοδαπούς/ές μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/ήτριες με σκοπό την ομαλή τους ένταξη στην ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου Κρήτης, καθώς και τη διεκπεραίωση διαδικασιών που σχετίζονται με την παραμονή και διαμονή στην ελληνική επικράτεια.

γ) Σκοπός της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες είναι η εξασφάλιση της πλήρους συμμετοχής των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο σύνολο των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης με απώτερο στόχο την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους.

δ) Σκοπός της Μονάδας Υποστήριξης Φοιτητών/τριών είναι η παροχή συμβουλών για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, καθώς και η διοικητική και συμβουλευτική υποστήριξη των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών για την επιλογή φορέα με σκοπό τη διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης, εφόσον αυτή προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών τους.

3. Πλέον των ανωτέρω αναφερόμενων, όλες οι διοικητικές δομές και επιτροπές που λειτουργούν εντός του Πανεπιστημίου Κρήτης και υποστηρίζουν τους φοιτητές πρώτου κύκλου σπουδών προσφέρουν τις ανάλογες υπηρεσίες τους και στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ήτριες.

Άρθρο 19

Περάτωση Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Ο/Η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/ήτρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων ECTS που απαιτούνται για τη λήψη του Διπλώματος, καθώς και με την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής εργασίας (όπου αυτή προβλέπεται). Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ. διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Σε κάθε περίπτωση, με το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμεται και το Παράρτημα Διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, όπου απαιτείται.

2. Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/στην μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/ήτρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, οπότε αυτοδικαίως επέρχεται η απώλεια της φοιτητικής ιδιότητας. Η διαδικασία απονομής του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σύμφωνα με απόφαση του οικείου κατά περίπτωση αποφασιστικού οργάνου του Π.Μ.Σ. ή ρυθμίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας του.

Άρθρο 20

Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

1. Η απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών δύναται να πραγματοποιείται στο πλαίσιο απλής τελετής αποφοίτησης, με στόχο την ανάδειξη της επιτυχούς ολοκλήρωσης των μεταπτυχιακών σπουδών και τη συμβολική απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η τελετή αποφοίτησης οργανώνεται από το οικείο Π.Μ.Σ. και πραγματοποιείται σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του/της Διευθυντή/ύντριας του Π.Μ.Σ., του/της Κοσμήτορα της Σχολής ή του/της Προέδρου του Τμήματος ή του/της Αντιπροέδρου, και, εφόσον είναι εφικτό,

εκπροσώπου των Πρυτανικών Αρχών. Η τελετή αποφοίτησης δύναται να λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της ορκωμοσίας των φοιτητών/τριών του α΄ κύκλου σπουδών του οικείου Τμήματος.

2. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ήτριες που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ. και δεν επιθυμούν ή δεν δύνανται να παρευρεθούν στην τελετή αποφοίτησης (λόγω σπουδών, διαμονής ή εργασίας στο εξωτερικό, λόγων υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος τη χορήγηση του Διπλώματος χωρίς τη συμμετοχή τους στην τελετή. Η σχετική αίτηση εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος.

Άρθρο 21

Τύπος Τίτλου Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

1. Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. που απονέμεται στο πλαίσιο Π.Μ.Σ. το οποίο υλοποιείται από ένα μόνο Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης, υπογράφεται από τον/την Πρύτανη, τον/την Πρόεδρο του οικείου Τμήματος και τον/τη Γραμματέα του Τμήματος. Στην περίπτωση που η Σχολή είναι μονοτμηματική, η υπογραφή του/της Κοσμήτορα δύναται να περιλαμβάνεται.

2. Στην περίπτωση που το Π.Μ.Σ. είναι διατμηματικό, διδρυματικό ή κοινό, η έκδοση του τίτλου γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος που έχει αναλάβει τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. Στον τίτλο αναφέρονται όλα τα συνεργαζόμενα Τμήματα, Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και, κατά περίπτωση, Ερευνητικά Κέντρα.

3. Για Διατμηματικά Π.Μ.Σ., ο τίτλος φέρει τις υπογραφές του/της Πρύτανη του Π.Κ., καθώς και του/της Προέδρου και του/της Γραμματέα του Τμήματος που έχει τη διοικητική αρμοδιότητα για το Πρόγραμμα.

4. Στα Διδρυματικά Π.Μ.Σ., τα οποία διοργανώνονται από Τμήμα του Π.Κ. σε συνεργασία με Τμήματα άλλων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ή/και Ερευνητικών Κέντρων της ημεδαπής, ο τίτλος υπογράφεται από τον/την Πρύτανη του Π.Κ., καθώς και τον/την Πρόεδρο και τον/την Γραμματέα του Τμήματος που έχει τη διοικητική εποπτεία του Προγράμματος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο μεταξύ των φορέων Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας.

5. Σε Κοινά Π.Μ.Σ. με τη συμμετοχή ομοταγών Ιδρυμάτων του εξωτερικού ή/και αλλοδαπών ερευνητικών φορέων, εκδίδεται ξεχωριστός τίτλος, υπό την προϋπόθεση ότι δεν προβλέπεται ενιαίος από το σχετικό Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Ο τίτλος αυτός υπογράφεται από τον/την Πρύτανη του Π.Κ., καθώς και τον/την Πρόεδρο και τον/την Γραμματέα του αρμόδιου Τμήματος.

6. Ο τίτλος του Π.Μ.Σ. εκδίδεται κατά κανόνα στην ελληνική γλώσσα. Στην περίπτωση που η διδασκαλία του Π.Μ.Σ. παρέχεται αποκλειστικά σε ξένη γλώσσα, ο τίτλος καθώς και τα συνοδευτικά έγγραφα, βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά εκδίδονται στην αγγλική.

7. Το πρωτότυπο του τίτλου εκδίδεται σε περγαμινή, κατόπιν σχετικής αίτησης και οικονομικής επιβάρυνσης του/της ενδιαφερόμενου/ης. Το ύψος του σχετικού κόστους καθορίζεται με απόφαση του αρμοδίου συλλογικού οργάνου του Ιδρύματος.

Άρθρο 22

Ιστοσελίδα των Π.Μ.Σ.

1. Κάθε Π.Μ.Σ. έχει την ιστοσελίδα του στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ή και σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα κρίνει το Τμήμα, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις Π.Μ.Σ. σε συνεργασία με Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Η επίσημη ιστοσελίδα εκάστου Π.Μ.Σ. ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Π.Μ.Σ. και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 23

Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

1. Η ετήσια εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. γίνεται σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Π.Κ. στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει και σύμφωνα με την αντίστοιχη διεργασία του εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος.

2. Η εξωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. διενεργείται σε συνεργασία με την ΜΟ.ΔΙ.Π στο πλαίσιο της πιστοποίησής τους σύμφωνα με την προβλεπόμενη από την ΕΘ.Α.Α.Ε διαδικασία.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4957/2022, τα Π.Μ.Σ. κάθε Τμήματος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα διατμηματικά, διδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ., των οποίων το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους/τις μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/ήτριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση. Αν ένα Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον Κανονισμό Λειτουργίας του.

4. Είναι δυνατόν, με ευθύνη του/της Διευθυντή/ύντριας του Π.Μ.Σ., να διοργανώνονται ημερίδες με αντικείμενο τη συζήτηση-μελέτη των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και των περιεχομένων τους, ώστε να εκτιμάται μεταξύ άλλων ο βαθμός στον οποίο το Πρόγραμμα συνδέεται με την πρόοδο της επιστήμης, την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα.

5. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του/της απερχόμενου/ης Διευθυντή/ύντριας, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την

κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει διοικητικά το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 24

Λογοκλοπή

1. Η λογοκλοπή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα, το οποίο έχει πειθαρχικές αλλά ακόμα και ποινικές συνέπειες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
2. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή δημοσιευμένης εργασίας άλλων συγγραφέων, καθ' ολοκληρία ή τμημάτων της, καθώς και η αξιοποίηση εργασίας άλλου χωρίς την επιβεβλημένη από την επιστημονική δεοντολογία αναφορά στις βιβλιογραφικές πηγές.
3. Ο/Η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/ήτρια είναι υποχρεωμένος/η να καταθέσει στην Τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης την τελική μορφή της μεταπτυχιακής εργασίας σε διάστημα που ορίζεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δέκα (10) ημέρες πριν από την τελική υποστήριξή της για έλεγχο λογοκλοπής. Η λογοκλοπή δύναται να τεκμηριωθεί και με τη χρήση εξειδικευμένων λογισμικών ανίχνευσής της.
4. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί λογοκλοπή σύμφωνα με όσα ορίζονται στο παρόν άρθρο, αρμόδια για την εξέταση και αντιμετώπιση του ζητήματος είναι τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα όργανα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 25

Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία, από τον Κανονισμό Λειτουργίας εκάστου Π.Μ.Σ. και από το παρόν Α΄ Μέρος του παρόντος Κανονισμού, ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων.

Μέρος Β΄ - Κανονισμός Προγραμμάτων Διδακτορικών Σπουδών

(Διευκρίνιση: Στο παρόν Μέρος, όπου γίνεται αναφορά σε «Τμήμα» ή «Τμήματα», νοείται εφεξής και η Μονοτμηματική Σχολή.)

Άρθρο 26

Εισαγωγή

1. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης οργανώνει προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου (Προγράμματα Διδακτορικών Σπουδών – Π.Δ.Σ.), τα οποία στοχεύουν στην προαγωγή της πρωτότυπης και καινοτόμου επιστημονικής έρευνας και στην ουσιαστική συνεισφορά στην παραγωγή και εξέλιξη της γνώσης με εξειδίκευση στα κύρια γνωστικά αντικείμενα αλλά και σε συγγενείς επιστημονικούς κλάδους των Σχολών και των Ακαδημαϊκών Τμημάτων του.

Πιο συγκεκριμένα, στόχοι των Προγραμμάτων Διδακτορικών Σπουδών του Π.Κ. είναι:

- η παραγωγή και η ανάπτυξη νέας γνώσης,

- η προώθηση και η διεξαγωγή υψηλής ποιότητας και σύγχρονης επιστημονικής έρευνας,
- η εκπαίδευση και η επακόλουθη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο της εκπαίδευσης και της επιστήμης.

2. Επιπλέον, στόχος των Π.Δ.Σ. είναι η προώθηση και ενδυνάμωση της συνεργασίας των Σχολών και των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης με Σχολές και Τμήματα άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και της αλλοδαπής, καθώς και με ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς και λοιπούς συναφείς φορείς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, για την παραγωγή και προαγωγή πρωτότυπης έρευνας και την συνεισφορά στην ήδη κεκτημένη γνώση ή/και την ανανέωσή της μέσω της αλληλεπίδρασης, των συνεργειών και των συνεργασιών των Τμημάτων του και των μελών Δ.Ε.Π. που υπηρετούν σε αυτά με ομολόγους τους σε άλλα αναγνωρισμένα Α.Ε.Ι. και λοιπούς φορείς και οργανισμούς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, σε ένα διεπιστημονικό ερευνητικό πλαίσιο.

3. Τα Π.Δ.Σ. προσδίδουν στο Τμήμα ή στη Σχολή (σε περίπτωση Μονοτμηματικής Σχολής) που τα οργανώνει, αλλά και στο Π.Κ. ακαδημαϊκό κύρος, εξωστρέφεια και διεθνή αναγνώριση καθώς συμβάλλουν στην ποιοτική και ποσοτική διεύρυνση της ερευνητικής παραγωγής μέσω και της δημοσίευσης των επιστημονικών ευρημάτων που παράγονται κατά τη διάρκειά τους.

4. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης διαθέτει εγκαταστάσεις, υποδομές, εξοπλισμό, ανθρώπινο δυναμικό, οργανωμένες υπηρεσίες υποστήριξης καθώς και επαρκείς και προσβάσιμους πόρους για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, τα οποία στο σύνολό τους δημιουργούν ένα ελκυστικό ακαδημαϊκό περιβάλλον για την οργάνωση και διεξαγωγή των Π.Δ.Σ.

Άρθρο 27

Οργάνωση Προγραμμάτων Διδακτορικών Σπουδών

1. Ο τρίτος κύκλος σπουδών αφορά στην οργάνωση Προγραμμάτων Π.Δ.Σ., με ελάχιστη διάρκεια τριών (3) ημερολογιακών ετών. Η επιτυχής ολοκλήρωση των σπουδών του επιπέδου αυτού οδηγεί στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος που είναι ακαδημαϊκός τίτλος υψηλού επιπέδου και αντιστοιχεί στο επίπεδο οκτώ (8) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020.

2. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης ιδρύει, οργανώνει και λειτουργεί Π.Δ.Σ. και απονέμει Διδακτορικά Διπλώματα βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού και τους οικείους Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών που οφείλουν να καταρτίσουν τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης.

3. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας ίδρυσης Π.Δ.Σ. και η έναρξη της λειτουργίας τους προϋποθέτουν την προηγούμενη πιστοποίησή τους από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Για τη συνέχιση της λειτουργίας τους απαιτείται η περιοδική πιστοποίησή τους στο πλαίσιο αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία εντάσσονται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τους σχετικούς κανονισμούς της ΕΘ.Α.Α.Ε.

4. Τα Π.Δ.Σ. διοργανώνονται είτε από ένα Τμήμα ή μία Σχολή (σε περίπτωση Μονοτμηματικής Σχολής) του Π.Κ. είτε σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του Π.Κ. ή άλλου Α.Ε.Ι. της

ημεδαπής, Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και με Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα της αλλοδαπής. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177).

5. Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης δύνανται να συνεργάζονται με άλλα Ιδρύματα όπως αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο, στο πλαίσιο της διοργάνωσης των Π.Δ.Σ. για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη. Τα σχετικά με την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη καθορίζονται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας που υπογράφεται μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων και εγκρίνονται από τη Σύγκλητο του Π.Κ. και τα αντίστοιχα όργανα διοίκησης των άλλων φορέων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

6. Τα Π.Δ.Σ. του Πανεπιστημίου Κρήτης οδηγούν στη λήψη Διδακτορικού Διπλώματος μετά από την εκπόνηση και επιτυχή υποστήριξη διδακτορικής διατριβής. Το Διδακτορικό Δίπλωμα πιστοποιεί την εκπόνηση πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και την ουσιαστική συνεισφορά του/της κατόχου του στην παραγωγή και εξέλιξη της νέας γνώσης στον αντίστοιχο επιστημονικό κλάδο.

7. Ειδικά στις περιπτώσεις συνεργασίας με άλλα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, καθώς και με αναγνωρισμένα ιδρύματα της αλλοδαπής, η επιτυχής ολοκλήρωση του Π.Δ.Σ. δύναται να οδηγήσει στην απονομή ενός ενιαίου τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα, σύμφωνα με το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας, το οποίο καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Τμήματα και εγκρίνεται με απόφαση της Συγκλήτου του Π.Κ.

8. Τα Π.Δ.Σ. περιλαμβάνουν υποχρεωτικά την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής σε αντικείμενο που σχετίζεται με την επιστημονική περιοχή του εκάστοτε Τμήματος του Πανεπιστημίου. Κάθε Π.Δ.Σ., με στόχο να προσδώσει στους/στις υποψήφιους/ες Διδάκτορες το απαιτούμενο για την έρευνά τους επιστημονικό υπόβαθρο και τη σύνδεση της Διδακτορικής Διατριβής τους με τα επιστημονικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα, δύναται να περιλαμβάνει οργανωμένο πρόγραμμα μαθημάτων ή λοιπές εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες. Το πρόγραμμα αυτό ενδεικτικά μπορεί να περιλαμβάνει την παρακολούθηση και επιτυχή περάτωση κύκλου μαθημάτων ή άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων, που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ECTS.

9. Η γλώσσα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής μπορεί να είναι, πέραν της ελληνικής, η αγγλική ή οποιαδήποτε άλλη ξένη γλώσσα ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος. Στην περίπτωση συνεπίβλεψης της διδακτορικής διατριβής με ιδρύματα του εξωτερικού, η γλώσσα εκπόνησης της διατριβής ορίζεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των Ιδρυμάτων.

Άρθρο 28

Ίδρυση Π.Δ.Σ.

1. Η ίδρυση Π.Δ.Σ. περιλαμβάνεται στο πολυετές αναπτυξιακό σχέδιο κάθε Τμήματος του Π.Κ. και εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του.
2. Με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης, κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος και σύμφωνης γνώμης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, εγκρίνεται η ίδρυση νέου Π.Δ.Σ., καθορίζεται το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών και ο Κανονισμός του.
3. Στην ανωτέρω απόφαση, καθορίζονται όλα τα ζητήματα που διέπουν την οργάνωση, τη λειτουργία και τη διαχείριση του Π.Δ.Σ. Συγκεκριμένα ρυθμίζονται κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:
  - 1) Ο τίτλος του Π.Δ.Σ.,
  - 2) οι ειδικότεροι όροι, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις που απαιτείται να πληρούν οι υποψήφιοι/ες για την υποβολή αίτησης για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
  - 3) τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που απαιτούνται να προσκομίσουν οι υποψήφιοι/ες για την απόδειξη της πλήρωσης των προϋποθέσεων και των όρων για τη συμμετοχή τους στο Π.Δ.Σ.,
  - 4) οι γλώσσες στις οποίες δύναται να εκπονηθεί η διδακτορική διατριβή, πλην της ελληνικής, με υποχρεωτική την πρόβλεψη εκπόνησης στην αγγλική ή άλλη ξένη γλώσσα σε περίπτωση συνεπίβλεψης με ιδρύματα της αλλοδαπής,
  - 5) η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων και οι προθεσμίες υποβολής τους, καθώς και οι όροι και η διαδικασία απαλλαγής, εν όλω ή εν μέρει, από την υποχρέωση παρακολούθησης του προγράμματος μαθημάτων διδακτορικών σπουδών,
  - 6) η διαδικασία ανάθεσης επίβλεψης διδακτορικής διατριβής και ο μέγιστος αριθμός διδακτορικών διατριβών που δύναται να επιβλέπει ταυτόχρονα ή σε ένα δεδομένο χρονικό διάστημα ο/η ίδιος/ίδια επιβλέπων/ουσα,
  - 7) οι λόγοι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αντικατάστασης επιβλέποντος/επιβλέπουσας ή άλλου μέλους της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής,
  - 8) οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποψήφιων διδασκόντων του Τμήματος,
  - 9) η προθεσμία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υποχρέωση προφορικής παρουσίασης της προόδου της διατριβής και υποβολής σχετικού υπομνήματος προόδου, οι προϋποθέσεις επιτυχούς εξέτασης διδακτορικής διατριβής, καθώς και επιπλέον προϋποθέσεις για την απονομή του διδακτορικού διπλώματος,
  - 10) η υποχρέωση παρακολούθησης ή συμμετοχής σε μαθήματα, εργαστήρια ή σεμινάρια ή και σε ασκήσεις σχετικά με την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής, καθώς και οι πρόσθετες υποχρεώσεις των υποψήφιων διδασκόντων, όπως ενδιάμεσα παραδοτέα, και των επιβλεπόντων/πουσών αυτών, όπως η αξιολόγηση των περιοδικών εκθέσεων προόδου,
  - 11) η συμμετοχή υποψήφιων διδασκόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία και η ανάθεση σε αυτούς επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος,
  - 12) ο μέγιστος χρόνος ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής,
  - 13) οι λόγοι και η διαδικασία διαγραφής από τα μητρώα των υποψήφιων διδασκόντων,

- 14) τα θέματα σχετικά με τη δημόσια υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, την απονομή του διδακτορικού τίτλου, τη μορφή και το περιεχόμενο του διδακτορικού τίτλου,
- 15) τυχόν πηγές χρηματοδότησης του Π.Δ.Σ.,
- 16) οι υποδομές που θα διατεθούν από το Τμήμα για τη λειτουργία του Π.Δ.Σ,
- 17) οι όροι και οι προϋποθέσεις εκπόνησης βιομηχανικών διδακτορικών, η συνεργασία με ιδιωτικούς φορείς για την εκπόνηση της διδακτορικής έρευνας σε αυτούς, οι όροι και η δυνατότητα εκπροσώπησης του φορέα στην τριμελή συμβουλευτική ή/και την επταμελή εξεταστική επιτροπή,
- 18) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Δ.Σ.

4. Αν η οργάνωση του Π.Δ.Σ. πραγματοποιείται από περισσότερα από ένα (1) Τμήματα του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής, με αναγνωρισμένα Ιδρύματα της αλλοδαπής, καθώς και με άλλα Ιδρύματα όπως αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 27 του παρόντος Κανονισμού, ως διατμηματικό ή διδρυματικό Π.Δ.Σ. αντίστοιχα, καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, τις υποχρεώσεις κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος, το Τμήμα ή το Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, θέματα σχετικά με τη συγκρότηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής και της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ειδικότερα θέματα συνεργασίας και γενικά κάθε πτυχή του Π.Δ.Σ. Με απόφαση της Συγκλήτου του Π.Κ., κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος, και της σύμφωνης γνώμης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, εγκρίνεται το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Η απόφαση ίδρυσης επισπεύδεται από το Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος.

5. Τα Τμήματα υποχρεούνται να επικαιροποιούν τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ακολουθώντας την ίδια διαδικασία που ορίζεται ανωτέρω στην παράγραφο 2. του παρόντος άρθρου και να τον αναρτούν στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Ο Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος περιέχει εξειδίκευση διατάξεων του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης ανά Τμήμα και γνωστικό πεδίο ή/και αντικείμενο, όπου και εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο.

6. Τα Τμήματα υποχρεούνται να ανανεώνουν κατ' έτος τους αναρτημένους στις ιστοσελίδες τους καταλόγους: α/ καθομολογηθέντων/εισών διδασκόντων και β/ υποψηφίων διδασκόντων.

7. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος ορίζεται ο μέγιστος αριθμός υποψηφίων διδασκόντων ανά επιβλέποντα/ουσα. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, τότε ο μέγιστος αριθμός ανά επιβλέποντα/ουσα ορίζεται στους έξι (6). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνον η υπέρβαση του αριθμού αυτού γίνεται μετά από αίτηση του/της επιβλέποντα/ουσας και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 29

Όργανα Διοίκησης

1. Όργανο διοίκησης των Π.Δ.Σ. είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- 1) Καταρτίζει και υποβάλλει δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης προτάσεις/εισηγήσεις προς τη Σύγκλητο για την ίδρυση, τροποποίηση ή αναθεώρηση των Π.Δ.Σ.,
- 2) καταρτίζει και υποβάλλει στη Σύγκλητο του Ιδρύματος τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών,
- 3) ορίζει (και, αν απαιτηθεί, αντικαθιστά) την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής καθώς και τον/την επιβλέποντα/ουσα,
- 4) ορίζει τα μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής της Διδακτορικής Διατριβής,
- 5) έχει την επίβλεψη της σύννομης διαδικασίας υποστήριξης της διατριβής, της αναγόρευσής του/της υποψηφίου/ας σε Διδάκτορα του Τμήματος και της καθομολόγησής του/της.
- 6) ορίζει τη γλώσσα συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής,
- 7) απονέμει το Διδακτορικό Δίπλωμα,
- 8) εγκρίνει τον Οδηγό Σπουδών, το ωρολόγιο πρόγραμμα και τις αναθέσεις των δραστηριοτήτων στους/στις διδάσκοντες/ουσες στις περιπτώσεις στις οποίες στο Π.Δ.Σ. περιλαμβάνεται πρόγραμμα εκπαιδευτικών ή άλλων δραστηριοτήτων (εργαστηριακών, δράσεων κλπ.)
- 9) εισηγείται στη Σύγκλητο, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας στην περίπτωση που η οργάνωση του Π.Δ.Σ. πραγματοποιείται σε συνεργασία με άλλο Τμήμα του Π.Κ. ή άλλο Α.Ε.Ι. ή Ερευνητικό Κέντρο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ως διατμηματικό ή διδρυματικό Π.Δ.Σ αντίστοιχα,
- 10) δύναται για σπουδαίο λόγο να παρατείνει την ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής κατόπιν αιτήματος του/της υποψήφιου/ιας διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Η ανώτατη χρονική διάρκεια της παράτασης και τα ειδικότερα θέματα σχετικά με το δικαίωμα παράτασης ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του οικείου Τμήματος,
- 11) χορηγεί για εξαιρετικούς λόγους (π.χ., για λόγους υγείας, εργασίας, υπηρετήσης στρατιωτικής θητείας, κ.λπ.) αναστολή φοίτησης,
- 12) έχει την ευθύνη για τη διακοπή εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής και τη διαγραφή του/της υποψηφίου/ιας διδάκτορα σύμφωνα με τα όσα ορίζονται κατωτέρω στο άρθρο 36 του παρόντος Κανονισμού και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- 13) διευθετεί προβλήματα ή διχογνωμίες μεταξύ επιβλέποντος/ουσας και υποψηφίου/ας διδάκτορα ή/και μελών της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής,
- 14) αποφασίζει για κάθε θέμα που δεν προβλέπεται από τις επιμέρους διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, του παρόντος Κανονισμού και του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

2. Η Γραμματεία του Τμήματος υποστηρίζει γραμματειακά και διοικητικά το σύνολο του Π.Δ.Σ.

(προκήρυξη, εγγραφές, τήρηση αρχείου κ.ά.).

Άρθρο 30

Προκήρυξη/Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θέσεων Υποψήφιων Διδασκόντων

1. Κάθε Τμήμα μπορεί να ακολουθήσει τη διαδικασία της προκήρυξης ή της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκπόνησης διδακτορικής διατριβής κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.
2. Οι σχετικές προσκλήσεις δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο τρόπο και αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του κάθε Τμήματος του Π.Κ.
3. Στην προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος μνημονεύονται αναλυτικά οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι προθεσμίες, τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν, ο μέγιστος αριθμός υποψήφιων διδασκόντων, οι διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής υποψήφιων διδασκόντων, η γλώσσα συγγραφής της διατριβής, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις των υποψήφιων διδασκόντων, ρήτρες, παραδοτέα και χρονικά όρια ολοκλήρωσης των Διδακτορικών Διατριβών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος.
4. Σε περίπτωση που τα Π.Δ.Σ. δέχονται και αλλοδαπούς υποψηφίους/ήφιεσ, η προκήρυξη ή η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκπόνησης διδακτορικής διατριβής δημοσιεύεται και στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 31

Κριτήρια εισαγωγής υποψηφίων διδασκόντων

1. Δικαίωμα συμμετοχής στα Π.Δ.Σ. του Πανεπιστημίου Κρήτης έχουν:
  - Κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) που έχει χορηγηθεί από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.
  - Απόφοιτοι προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι., κατ' ελάχιστον πενταετούς διάρκειας, που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS), εφόσον υφίσταται σχετική πρόβλεψη στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.
2. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε Π.Δ.Σ. και την αξιολόγηση των υποψηφίων που δεν είναι κάτοχοι Δ.Μ.Σ. Σε περίπτωση διδρυματικών Π.Δ.Σ., στο πλαίσιο συνεργασίας Τμημάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης με άλλα Α.Ε.Ι. ή Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής, καθώς και με αναγνωρισμένα Ιδρύματα της αλλοδαπής, στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος και στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας είναι δυνατόν να προβλέπονται ενδιάμεσες διαδικασίες εσωτερικής εξέτασης της πορείας εκπόνησης της διατριβής [prelims].
3. Κάθε ενδιαφερόμενος/η, ο/η οποίος/α πληροί τις προϋποθέσεις του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, δύναται να υποβάλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος, κατά τη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους ή μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και

δημοσίευση σχετικής προκήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Αίτηση (είτε ψηφιακή είτε έντυπη) προς τη Γραμματεία του Τμήματος στο οποίο επιθυμεί να εκπονήσει τη Διδακτορική Διατριβή με: i) Τον προτεινόμενο τίτλο της Διδακτορικής Διατριβής, ii) τον προτεινόμενο επιβλέποντα/επιβλέπουσα της Διδακτορικής Διατριβής, του/της οποίου/ας το γνωστικό αντικείμενο ή το επιστημονικό έργο είναι συναφές με αυτό της προς εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής και iii) τη γλώσσα συγγραφής, η οποία δύναται να είναι διαφορετική από την ελληνική, αν αυτό προβλέπεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

β) Αντίγραφα τίτλων σπουδών

γ) Σύντομο υπόμνημα με το αντικείμενο που θα πραγματεύεται η διδακτορική διατριβή

δ) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα

ε) Ό,τι άλλο ορίζεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, για την πλήρωση λοιπών προϋποθέσεων που απαιτούνται κατά περίπτωση για τους/τις Υποψήφιους/ες Διδάκτορες.

4. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος ορίζονται οι απαιτήσεις όσον αφορά τη γνώση ξένων γλωσσών καθώς και ο τρόπος τεκμηρίωσης της γνώσης κάθε ξένης γλώσσας, είτε σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις τεκμηρίωσης είτε με τη διενέργεια εξετάσεων για την αποδοχή των υποψηφίων.

5. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος δύναται να ορίζονται εξειδικευμένες απαιτήσεις και ερευνητικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί η/ο υποψήφιος/ος, όπως συστατικές επιστολές, επιστολή κινήτρων εκπόνησης της διατριβής, δημοσιεύσεις, κλπ

6. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης σε όλη την διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων εφαρμόζει τις αρχές των ίσων ευκαιριών και της συμπερίληψης στο πλαίσιο των ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση.

Άρθρο 32

Διαδικασία αξιολόγησης και εισαγωγής

1. Η επιλογή των υποψηφίων διδασκόντων σε κάθε Π.Δ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος.

2. Η Γραμματεία του Τμήματος, στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, αρχειοθετεί και καταχωρεί τις αιτήσεις με αριθμό Πρωτοκόλλου. Στη συνέχεια, ελέγχει την τυπικότητα των αιτήσεων και των δικαιολογητικών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος και κατόπιν διαβιβάζει τις αιτήσεις και τα συνημμένα δικαιολογητικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει υπόψη τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, τις ομαδοποιεί και ορίζει μία ή περισσότερες Επιτροπές για την εξέταση τους ανά γνωστικό αντικείμενο εφόσον κριθεί απαραίτητο. Η Επιτροπή, η οποία αποτελείται κατ' ελάχιστον από τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ή και μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης με κατάλληλη αιτιολόγηση, όπως για παράδειγμα σε περιπτώσεις διεπιστημονικών θεμάτων

διδασκαλικών σπουδών, εξετάζει τις αντίστοιχες αιτήσεις και τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα και δύναται να καλέσει τους/τις υποψήφιους/ες σε συνέντευξη. Κατόπιν υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος/α πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει δεκτός, καθώς και το προτεινόμενο μέλος Δ.Ε.Π. που θα αναλάβει ως επιβλέπων/ουσα, εφόσον αυτός/ή δεν έχει προταθεί από τον/την υποψήφιο/α.

4. Η Συνέλευση του Τμήματος, συνεκτιμώντας το υπόμνημα της επιτροπής και τη γνώμη του/της προτεινόμενου/ης επιβλέποντα/ουσας, εφόσον κρίνει ότι ο/η υποψήφιος/α πληροί τις προϋποθέσεις για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, εγκρίνει την αίτηση του/της υποψηφίου/ήφιας ή την απορρίπτει. Στην εγκριτική απόφαση ορίζεται ο/η επιβλέπων/ουσα, η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, κατόπιν εισήγησης του/της επιβλέποντος/ουσας, καθώς και η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.

5. Η Γραμματεία του Τμήματος ενημερώνει τους/τις υποψήφιους/ες, εγγράφει τους/τις επιτυχόντες/ούσες στο Μητρώο Υποψήφιων Διδασκτόρων του/της Τμήματος και του Πανεπιστημίου Κρήτης και τους αποστέλλει τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος, τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του οικείου Τμήματος, τον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής, την Πολιτική του Πανεπιστημίου για την Προστασία και Διαχείριση της Διανοητικής Ιδιοκτησίας, όπως αυτή ενσωματώνεται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο ενημέρωσης που το Τμήμα κρίνει απαραίτητο.

6. Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας που επιλέγεται εντάσσεται στο Π.Δ.Σ., με θέμα Διδακτορικής Διατριβής αυτό το οποίο είχε υποβάλει στην αίτησή του/της. Αιτήσεις για έγκριση αλλαγής, τροποποίησης ή εξειδίκευσης του θέματος ή/και του περιεχομένου της διδακτορικής διατριβής υποβάλλονται από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα με τη σύμφωνη γνώμη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

7. Σε περίπτωση Π.Δ.Σ., στο πλαίσιο συνεργασίας Τμημάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης με άλλα Α.Ε.Ι. ή Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής, καθώς και με αναγνωρισμένα ιδρύματα της αλλοδαπής, τα ζητήματα του παρόντος άρθρου καθορίζονται από το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας.

Άρθρο 33

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή

1 Στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή δύναται να συμμετέχουν ως μέλη:

- α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κάθε βαθμίδας του Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης,
- β) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,
- γ) ομότιμοι καθηγητές/τριες και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π.,
- δ) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες,

ε) ερευνητές/ήτριες κάθε βαθμίδας που υπηρετούν σε ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α` 258), συμπεριλαμβανομένων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και το επιστημονικό προσωπικό της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) του άρθρου 25 του ν. 4602/2019 (Α` 45), εφόσον διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής, καθώς και ομότιμοι/ες και αφυπηρητήσαντες/σες ερευνητές/ήτριες, με τις ίδιες ανωτέρω προϋποθέσεις,

στ) καθηγητές/ήτριες ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ερευνητές/ήτριες ερευνητικών οργανισμών της αλλοδαπής.

2. Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζεται από τον/την επιβλέποντα/ουσα και δύο ακόμη μέλη, με αρμοδιότητα την υποστήριξη του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου της. Τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής έχουν είτε ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο είτε ίδιο ή συναφές επιστημονικό έργο με την προς εκπόνηση διδακτορική διατριβή. Ο συνολικός αριθμός των ομότιμων καθηγητών/τριών και αφυπηρητησάντων μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει τον έναν (1). Ο/Η επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής δεν δικαιούνται αμοιβής ή άλλης αποζημίωσης για την υποστήριξη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

3. Μέλη Δ.Ε.Π. που βρίσκονται σε επιστημονική άδεια δύναται να οριστούν ως επιβλέποντες/ουσες ή μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

4. Ο/Η επιβλέπων/ουσα του/της υποψήφιου/ιας διδάκτορα είναι κατ' αρχήν μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης και ανήκει στην ίδια ή σε συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτήν στην οποία διεξάγεται η διδακτορική έρευνα. Το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π. προεδρεύει της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Σε περίπτωση που ο/η επιβλέπων/ουσα είναι μέλος Δ.Ε.Π. που προέρχεται από τις κατηγορίες γ) έως στ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, τουλάχιστον ένα μέλος της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής πρέπει να είναι μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης, με ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο ή με επιστημονικό έργο συναφές με τη θεματική της διδακτορικής διατριβής. Επιπλέον, ένα ακόμη μέλος της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής πρέπει να είναι μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου ή άλλου Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης με ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο ή με επιστημονικό έργο συναφές με τη θεματική της διδακτορικής διατριβής. Σε περίπτωση που ο/η επιβλέπων/ουσα είναι μέλος Δ.Ε.Π. που προέρχεται από άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης, τουλάχιστον ένα μέλος της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής πρέπει να είναι μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης, με ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο ή επιστημονικό έργο συναφές με τη θεματική της διδακτορικής διατριβής.

5. Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή είναι αρμόδια για την υποστήριξη του/της υποψηφίου/ιας διδάκτορα κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής του/της διατριβής. Πιο συγκεκριμένα, η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

α) συμβουλεύει τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα σε θέματα που αφορούν τον καθορισμό της

θεματικής περιοχής της μελέτης του/της καθώς και των ερευνητικών ερωτημάτων με τακτικές συναντήσεις (τουλάχιστον δύο φορές ετησίως),

β) ενημερώνεται ανά έτος από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα σχετικά με την πρόοδο της έρευνας του/της και την αξιολογεί,

γ) αξιολογεί και εγκρίνει τα ετήσια υπομνήματα-εκθέσεις της προόδου της έρευνας του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα,

δ) συζητά με τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα για θέματα σχετικά με τις προοπτικές επαγγελματικής απασχόλησης μετά το πέρας των σπουδών του/της στον ακαδημαϊκό ή σε άλλο τομέα, συζητά θέματα ακαδημαϊκής δεοντολογίας και δεοντολογίας της έρευνας με τον/την υποψήφιο διδάκτορα και τον/τη βοηθά να τα κατανοήσει σε βάθος,

στ) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος τη διαγραφή του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον παρόντα Κανονισμό,

ζ) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την αλλαγή, τροποποίηση ή εξειδίκευση του θέματος ή/και του περιεχομένου της διδακτορικής διατριβής, κατόπιν αιτήματος που υποβάλλεται από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα.

6. Η αντικατάσταση μέλους της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος μετά από τεκμηριωμένη αιτιολόγηση από τον/την επιβλέποντα/ουσα. Στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να παραμείνει έως ένα μέλος που έχει αφυπηρητήσει ή μετακινηθεί σε άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης ή άλλο ΑΕΙ ή σε Ερευνητικό Ίδρυμα. Αν αφυπηρητήσουν ή μετακινηθούν δύο μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, τότε ένα τουλάχιστον αντικαθίσταται από ένα άλλο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

7. Στην περίπτωση που προκύψει θέμα αντικατάστασης του/της επιβλέποντος/ουσας, η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής συνεχίζεται κανονικά με την ανάληψη της επίβλεψης από ένα εκ των άλλων δύο μελών της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και τη συμπλήρωσή της με ένα νέο μέλος τηρουμένων των προϋποθέσεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

8. Σε περίπτωση αφυπηρέτησης ή μετακίνησης του/της επιβλέποντος/ουσας σε άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης ή σε άλλο ΑΕΙ ή σε Ερευνητικό Ίδρυμα, αυτό συνεχίζει να επιτελεί χρέη επιβλέποντος/ουσας των διδακτορικής διατριβής που έχει αναλάβει εφόσον συναινεί, και ο τίτλος απονέμεται από το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

9. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο/η επιβλέπων/ουσα εκλείψει, αδυνατεί να επιτελέσει τα χρέη του/της ως επιβλέπων/ουσα, ή δεν ανταποκρίνεται σε αυτά αποδεδειγμένα, η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να αναθέτει την επίβλεψη σε άλλον/η επιβλέποντα/ουσα, ύστερα από αίτηση του/της ιδίου/ας ή του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα. Ο νέος/α επιβλέπων/ουσα είναι κατά προτίμηση το ένα από τα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Σε άλλη περίπτωση θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις που ισχύουν για την ανάληψη επίβλεψης διδακτορικής διατριβής. Αντίστοιχα η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

10. Σε περίπτωση εμφάνισης προβλημάτων ή διχογνωμιών μεταξύ επιβλέποντος/ουσας και

υποψήφιου/ας διδάκτορα ή/και μελών της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, το θέμα παραπέμπεται στη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία και αποφασίζει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

11. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή υποψήφιου/ας διδάκτορα προσώπου το οποίο συνδέεται με τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα με σχέση συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τετάρτου βαθμού ή διατηρεί με τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα σχέση ιδιάζουσας φιλίας ή έχθρας.

Άρθρο 34

Χρονική διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής

1. Ο ελάχιστος χρόνος εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

2. Ο μέγιστος χρόνος εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής ορίζεται στα έξι (6) ημερολογιακά έτη και μπορεί να παρατείνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του/της Υποψηφίου/ας Διδάκτορα και σύμφωνης γνώμης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Η παράταση και οι λόγοι που μπορεί να την επιτρέπουν ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του οικείου Τμήματος. Η ανώτατη χρονική διάρκεια της παράτασης και τα ειδικότερα θέματα σχετικά με το δικαίωμα παράτασης της χρονικής διάρκειας εκπόνησης διδακτορικής διατριβής καθορίζονται ομοίως στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

3. Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή αξιολογεί την πορεία εκπόνησης σε ετήσια βάση μετά την υποβολή σχετικού υπομνήματος από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα (Ετήσια Έκθεση Προόδου) και προαιρετικά την προφορική παρουσίαση του/της υποψηφίου διδάκτορα ενώπιον της και καταθέτει την αξιολόγησή της στη Γραμματεία του Τμήματος.

4. Η Συνέλευση του Τμήματος επικυρώνει την Ετήσια Έκθεση Προόδου, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

5. Κάθε Τμήμα ορίζει στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του: α) το χρονικό διάστημα μελέτης της ολοκληρωθείσας διατριβής από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή που μεσολαβεί από την κατάθεση της διατριβής από τον/την υποψήφιο/α μέχρι την κατάθεση της εισήγησης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής στη Συνέλευση του Τμήματος, και β) τον μέγιστο και ελάχιστο χρόνο από την αποδοχή της εισήγησης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής από τη Συνέλευση του Τμήματος μέχρι την υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής ενώπιον της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

6. Στην περίπτωση αρνητικής εισήγησης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής η διαδικασία εκπόνησης, διορθώσεων ή/και βελτιώσεων μπορεί να συνεχιστεί μετά από αίτηση του/της υποψηφίου/ας προς τη Συνέλευση του Τμήματος. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος προβλέπονται οι σχετικές προϋποθέσεις και οι υποχρεώσεις του/της υποψηφίου/ας για τη συνέχιση της εκπόνησης και την υποβολή των διορθώσεων ή/και βελτιώσεων της διατριβής.

7. Κάθε υποψήφιος/α διδάκτορας έχει το δικαίωμα να ζητήσει αναστολή σπουδών. Η διάρκεια της αναστολής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος και χορηγείται μόνο σε εξαιρετικές και τεκμηριωμένες περιπτώσεις (π.χ., στράτευση, σοβαρή ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί και επαγγελματικοί λόγοι και λοιπές περιπτώσεις), όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών εκάστου Τμήματος. Κατά τη διάρκεια της αναστολής φοίτησης αίρονται όλες οι παροχές προς τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα. Ο χρόνος αναστολής της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Άρθρο 35

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των υποψηφίων διδασκόντων

1. Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν.
2. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες έχουν τα δικαιώματα που το οικείο νομοθετικό πλαίσιο ορίζει για τους/τις μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες, καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.
3. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής, διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κρήτης.
4. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες δύνανται να προσφέρουν επικουρικό διδακτικό, εργαστηριακό ή άλλο ερευνητικό έργο κατόπιν υποδείξεως του/της επιβλέποντος/ουσας και έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος, σύμφωνα με όσα προβλέπει ο νόμος και όσα εξειδικεύονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.
5. Οι υποχρεώσεις του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα αναφορικά με την πορεία εκπόνησης και ολοκλήρωσης της διατριβής αφορούν: α) στην έγκαιρη υποβολή των ετησίων υπομνημάτων πορείας της διατριβής προ του τέλους του ημερολογιακού έτους ή άλλως όποτε ορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, β) στην παρακολούθηση μαθημάτων, σεμιναρίων ή διαλέξεων σχετικών με την εκπόνηση της διατριβής και τη δεοντολογία και ηθική της έρευνας, εφόσον αυτά προβλέπονται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, γ) στην πρόθυμη και έγκαιρη πραγματοποίηση των διορθώσεων, βελτιώσεων, κ.λπ., που υποδεικνύονται κατά τη διάρκεια της εκπόνησης και μετά τη διαδικασία της υποστήριξης, δ) στην υποβολή του ολοκληρωμένου και τελικού κειμένου στη Γραμματεία του Τμήματος, στη Βιβλιοθήκη και στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, πριν από την καθομολόγηση.
6. Στις υποχρεώσεις του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα περιλαμβάνονται δημοσιεύσεις σε έγκριτα και υψηλής ποιότητας επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους, μονογραφίες, κ.ά. (ο ικανός αριθμός και η ποιότητά τους εξειδικεύεται από το εκάστοτε Τμήμα, πριν από την υποστήριξη της διατριβής του/της, εφόσον το απαιτεί ο Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος). Ως φορέας προέλευσης της δημοσίευσης αναφέρεται το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Τμήμα όπου ανήκει ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας.

7. Επίσης, οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες οφείλουν να τηρούν την πολιτική του Πανεπιστημίου Κρήτης για τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας κατά τη δημοσίευση της διατριβής τους ή των επιμέρους εργασιών που θα εκπονήσουν. Επιπρόσθετα, οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες κατά την διάρκεια υλοποίησης της έρευνας τους και εκπόνησης της διδακτορικής τους διατριβής οφείλουν να τηρούν τον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής καθώς και τον Κανονισμό Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Π.Κ.

8. Οι επιμέρους υποχρεώσεις των υποψηφίων διδασκόντων κατά την περίοδο εκπόνησης της διδακτορικής τους διατριβής ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

9. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες δύνανται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του Πανεπιστημίου Κρήτης και να λαμβάνουν υποτροφίες ή αμοιβές στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων/προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της διδακτορικής τους έρευνας.

Άρθρο 36

Διαγραφή υποψηφίων διδασκόντων

1. Η διαγραφή υποψήφιου/ας διδάκτορα είναι δυνατή με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Μεταξύ των λόγων για τη διαγραφή περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι:

1. Μετά από αίτηση του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα για οικειοθελή αποχώρηση από το Π.Δ.Σ του Τμήματος.

2. Εφόσον ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας υπερβεί τη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

3. Εφόσον ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας δεν υποβάλει δύο (2) διαδοχικά ετήσια αναλυτικά υπομνήματα σχετικά με την πρόοδο της διατριβής του/της.

4. Για παράβαση δεοντολογικών κανόνων ή για τυχόν ανάρμοστη ακαδημαϊκή/ερευνητική συμπεριφορά, όπως: περιπτώσεις λογοκλοπής, παραποίησης δεδομένων ή/και αποτελεσμάτων, εκούσιας και κακόβουλης καταστροφής ή παραποίησης πρωτοκόλλων εργαστηρίων, ημερολογίων έρευνας, καταστροφής υλικών και υποδομών κατά την πορεία εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ή γενικότερης ερευνητικής συμπεριφοράς που προσβάλλει το Ίδρυμα.

5. Στην περίπτωση πειθαρχικού παραπτώματος ή ποινικού αδικήματος, το οποίο διαπράχθηκε κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής και αποκαλύφθηκε είτε κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής είτε μετά την υποστήριξη και απονομή του τίτλου του/της διδάκτορα, το Π.Κ. διατηρεί το δικαίωμα της αφαίρεσης του τίτλου που απονεμήθηκε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τη σχετική νομολογία.

Άρθρο 37

Εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

1. Η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής ξεκινά με την εγγραφή του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα. Η διδακτορική διατριβή εκπονείται από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα και είναι αποτέλεσμα ανεξάρτητου ερευνητικού του/της έργου που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τον παρόντα Κανονισμό, τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του οικείου Τμήματος του Π.Κ. και το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

2. Η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής πραγματοποιείται στο Πανεπιστήμιο Κρήτης με την υλικοτεχνική υποδομή του Εργαστηρίου, του Τμήματος και του Ιδρύματος σε συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα/ουσα και με τη σύμφωνη γνώμη του/της υπεύθυνου/ης της αντίστοιχης μονάδας. Μέρος της Διδακτορικής Διατριβής είναι δυνατόν να εκπονείται σε άλλα Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με τη σύμφωνη γνώμη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, εάν το άλλο ίδρυμα ή Ερευνητικό Κέντρο ζητήσει από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα να υπογράψει οποιουδήποτε είδους σύμβαση, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας οφείλει να ενημερώσει αμελλητί τη Συνέλευση του/της Τμήματος και να προσκομίσει αυτή τη σύμβαση πριν από την υπογραφή της, προκειμένου να γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και στη συνέχεια να προωθηθεί στη Νομική Υπηρεσία του Π.Κ. για να διενεργηθεί ο απαραίτητος έλεγχος.

3. Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας οφείλει να βρίσκεται σε τακτική συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ουσα, ενώ επιπλέον δύναται να ενημερώνει και να συμβουλευέται ανά τακτά διαστήματα την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή πέραν της ετήσιας έκθεσης που κατατίθεται.

4. Μετά τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών από την εγγραφή του/της υποψηφίου διδάκτορος, και στη συνέχεια κάθε δώδεκα (12) μήνες, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας υποβάλλει γραπτώς αναλυτικό υπόμνημα προόδου προς την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή όσον αφορά την πρόοδο της διδακτορικής διατριβής κατά το προηγούμενο διάστημα και τον προγραμματισμό εργασιών για το επόμενο έτος. Επιπλέον, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας αναφέρει τυχόν άλλες σχετικές δράσεις στις οποίες έχει συμμετάσχει (π.χ. αναρτημένη παρουσίαση, δημοσίευση, κ.ά.). Η Έκθεση Προόδου, συνοδευόμενη από σύντομη αξιολόγηση - εισήγηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής υπογράφεται από τον/την επιβλέποντα/ουσα και τα άλλα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και υποβάλλεται από τον/την επιβλέποντα/ουσα στη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία ενημερώνει τη Συνέλευση. Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή στην σύντομη αξιολόγηση - εισήγηση που καταθέτει αναφέρει κατά πόσον η έκθεση είναι αποδεκτή ή όχι, αιτιολογώντας την απόφασή της με βάση την πρόοδο του ερευνητικού έργου της διδακτορικής διατριβής αλλά και την εκπλήρωση τυχόν άλλων υποχρεώσεων του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα. Παράλληλα, σε περίπτωση που η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή διαπιστώσει κάποιο πρόβλημα στην ομαλή υλοποίηση της διατριβής, προτείνει κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή του.

5. Ο τίτλος της διδακτορικής διατριβής δύναται να τροποποιηθεί μερικώς για επιστημονικούς λόγους, με τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντος/ουσας, ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του Π.Δ.Σ. Η αίτηση τροποποίησης μπορεί να υποβληθεί μέχρι την κατάθεση της εισηγητικής έκθεσης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Όταν το θέμα της διδακτορικής διατριβής αλλάζει πλήρως, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας έχει το δικαίωμα να καταθέσει εκ νέου αίτηση και προσχέδιο. Η Συνέλευση του Τμήματος εγκρίνει το νέο θέμα και την εκπόνηση της νέας διδακτορικής διατριβής, αποφασίζοντας ταυτόχρονα την διακοπή της προηγούμενης διδακτορικής διατριβής. Στη συνέχεια ακολουθούνται οι διαδικασίες επιλογής και επίβλεψης που προβλέπονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, χωρίς να προσμετράται ο χρόνος που έχει ήδη παρέλθει.

6. Η διδακτορική διατριβή συντάσσεται σε γλώσσα που αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος, η οποία λαμβάνει υπόψη τη γλώσσα συγγραφής που έχει προτείνει ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας στην αίτησή του/της. Σε περίπτωση που η γλώσσα συγγραφής της διατριβής δεν είναι η ελληνική, υποβάλλεται περίληψη της στην ελληνική γλώσσα.

7. Στο εσώφυλλο κάθε κατατιθέμενης και εγκρινόμενης Διδακτορικής Διατριβής, μνημονεύεται, σε εμφανές σημείο, η σύνθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, καθώς και της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής της διδακτορικής διατριβής. Ειδικότερες οδηγίες σχετικά με τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής ορίζονται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Άρθρο 38

Αξιολόγηση - Απονομή του διδακτορικού διπλώματος

1. Μετά από την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την υποβολή του τελευταίου υπομνήματος σχετικά με την πρόοδό της προς την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας υποβάλλει αίτημα δημόσιας υποστήριξης της διατριβής σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Μετά από έγγραφη θετική εισήγηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής προς τη Συνέλευση του Τμήματος, η Συνέλευση ορίζει με απόφασή της τα μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής για την κρίση και την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Στην Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή μετέχουν:

(α) τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, και

(β) τέσσερα (4) επιπλέον μέλη, που πρέπει να πληρούν τα οριζόμενα από την νομοθεσία κριτήρια.

Κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής είναι μέλη Δ.Ε.Π. που ανήκουν στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Τα αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. και οι ομότιμοι/ες καθηγητές/ήτριες δεν μπορεί να υπερβαίνουν τους/τις δύο (2).

3. Σε περίπτωση που δεν κατατεθεί η εισήγηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής προς τη Συνέλευση του Τμήματος ή αν αυτή είναι αρνητική, η διαδικασία δύναται να συνεχιστεί

κατόπιν αίτησης του/της υποψηφίου/ας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

4. Μετά την υποβολή της εισηγητικής έκθεσης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και τον ορισμό της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής από τη Συνέλευση, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας υποχρεούται να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος:

i. τη Διδακτορική Διατριβή σε ψηφιακή μορφή.

ii. υπεύθυνη δήλωση στην οποία να βεβαιώνει ότι «Είμαι ο/η αποκλειστικός/ή συγγραφέας της υποβληθείσας Διδακτορικής Διατριβής με τίτλο «...». Η συγκεκριμένη Διδακτορική Διατριβή είναι πρωτότυπη και εκπονήθηκε αποκλειστικά για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος του Τμήματος/Σχολής (σε περίπτωση Μονοτμηματικής Σχολής) ..... Κάθε βοήθεια, την οποία είχα για την προετοιμασία της, αναγνωρίζεται πλήρως και αναφέρεται επακριβώς στη Διδακτορική Διατριβή. Επίσης, επακριβώς αναφέρω στη Διδακτορική Διατριβή τις πηγές τις οποίες χρησιμοποίησα, και μνημονεύω επώνυμα τα δεδομένα ή τις ιδέες που αποτελούν προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας άλλων, ακόμη κι εάν η συμπερίληψή τους στην παρούσα Διδακτορική Διατριβή υπήρξε έμμεση ή παραφρασμένη. Γενικότερα, βεβαιώνω ότι κατά την εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής έχω τηρήσει απαρέγκλιτα όσα ο νόμος ορίζει περί πνευματικής ιδιοκτησίας και έχω συμμορφωθεί πλήρως με τα προβλεπόμενα στο νόμο περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, με τις αρχές της ηθικής και της δεοντολογίας της έρευνας και της εν γένει ακαδημαϊκής δεοντολογίας». Η υπεύθυνη δήλωση προσαρτάται στην οπίσθια (verso) όψη πριν από τη σελίδα τίτλου κάθε διδακτορικής διατριβής που κατατίθεται στο Τμήμα ή τηρείται σε αρχείο σε ηλεκτρονική μορφή στη Γραμματεία του Τμήματος σε περίπτωση που φέρει ψηφιακή υπογραφή.

5. Ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης για τη δημόσια υποστήριξη και εξέταση της διδακτορικής διατριβής αποφασίζεται από κοινού από τον/την επιβλέποντα/ουσα και τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα και πραγματοποιείται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία ορισμού της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής από τη Συνέλευση του Τμήματος. Τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την παρουσίαση ο/η επιβλέπων/ουσα γνωστοποιεί στη Γραμματεία του Τμήματος τον τόπο και τον χρόνο της συνεδρίασης για τη δημόσια υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής. Η Γραμματεία δημοσιοποιεί τον χώρο και χρόνο της συνεδρίασης τουλάχιστον επτά (7) ημέρες πριν από την ημερομηνία της υποστήριξης.

6. Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας υποστηρίζει δημόσια τη διδακτορική διατριβή ενώπιον των μελών της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε χώρους του Π.Κ. Η συνεδρίαση για τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση μέσων τηλεδιάσκεψης, εφόσον δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μελών της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής και με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η φυσική παρουσία στην αίθουσα του/της υποψήφιο/ας διδάκτορα και τουλάχιστον τριών (3) μελών της Εξεταστικής Επιτροπής. Η συνεδρίαση και η όλη διαδικασία της εξέτασης συντονίζεται από τον/την επιβλέποντα/ουσα.

7. Στη συνέχεια, η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, κρίνει την εργασία ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη, την παραγωγή νέας γνώσης στο πεδίο και τη συμβολή της στην επιστήμη και εγκρίνει, με πλειοψηφία πέντε (5)

τουλάχιστον μελών, ή απορρίπτει την απονομή του διδακτορικού διπλώματος. Για την απόφασή της η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει την πράξη αξιολόγησης της διδακτορικής διατριβής, την οποία υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος. Η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή μπορεί, με απόφαση της πλειοψηφίας των παριστάμενων μελών της, να προτείνει προσθήκες, αλλαγές ή διορθώσεις, οι οποίες θα πρέπει να δίνονται εγγράφως και ενυπογράφως στον/στην υποψήφιο/α διδάκτορα. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος ορίζεται α) το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας οφείλει να υλοποιήσει τις προτεινόμενες αλλαγές και β) η διαδικασία ελέγχου των διορθώσεων. Το τελικό πρακτικό της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής υπογράφεται από όλα τα παρόντα μέλη (είτε συμμετείχαν με φυσική παρουσία είτε μέσω τηλεδιάσκεψης). Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή ελέγχει την πληρότητα και την ορθότητα του τελικού κειμένου σε περίπτωση διορθώσεων. Κατά την ημερομηνία έγκρισης της διδακτορικής διατριβής από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή, αποκτάται η ιδιότητα του/της διδάκτορα.

Άρθρο 39

Αναγόρευση και καθομολόγηση- Διδακτορικό Δίπλωμα

1. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης και εφόσον το αποτέλεσμα της είναι θετικό, η διαδικασία που ακολουθείται για την αναγόρευση και την καθομολόγησή του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα σε διδάκτορα είναι η ακόλουθη:

α) Κατάθεση αίτησης από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα στη Συνέλευση του Τμήματος για αναγόρευση – καθομολόγηση.

β) Κατάθεση από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα της διδακτορικής διατριβής του/της στη Γραμματεία του Τμήματος σε ψηφιακή μορφή.

γ) Βεβαίωση κατάθεσης της Διδακτορικής Διατριβής στη Βιβλιοθήκη/Αποθετήριο Διδακτορικών Διατριβών από τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος.

δ) Βεβαίωση κατάθεσης της Διδακτορικής Διατριβής στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

2. Η διαδικασία αναγόρευσης γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος. Σε συνεδρίαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ο/η Πρόεδρος του Τμήματος (ή ο Κοσμήτορας σε περίπτωση Μονοτμηματικής Σχολής) θέτει δημόσια υπόψη του σώματος τα σχετικά έγγραφα που πιστοποιούν την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας προφορικής παρουσίασης και αξιολόγησης της διδακτορικής διατριβής, τα οποία επικυρώνονται και συμπεριλαμβάνονται στα πρακτικά της συνεδρίασης. Ακολουθεί η καθομολόγηση του/της διδάκτορα, καθώς και η απονομή του διδακτορικού διπλώματος, όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος.

3. Ο τρόπος διεξαγωγής της καθομολόγησης του/της διδάκτορα και της απονομής του διδακτορικού διπλώματος καθορίζεται σε ειδικό κεφάλαιο Κανόνων Τελετουργικού/Εθιμοτυπικού Χαρακτήρα του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

4. Στο διδακτορικό δίπλωμα αναγράφεται το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Τμήμα που απονέμει το δίπλωμα, το ονοματεπώνυμο του/της διδάκτορα/ος, η ημερομηνία αναγόρευσης και

περιλαμβάνεται το λογότυπο του Πανεπιστημίου Κρήτης. Το διδακτορικό δίπλωμα υπογράφεται από τον/την Πρύτανη, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος ή αντίστοιχα τον/την Κοσμήτορα της Σχολής (σε περίπτωση Μονοτμηματικής Σχολής) και τον/την Γραμματέα του Τμήματος/Σχολής και σφραγίζεται με τη σφραγίδα του Πανεπιστημίου. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών κάθε Τμήματος δύναται να ορίζεται η αναγραφή του πατρωνύμου του/της διδάκτορα καθώς και ο χαρακτηρισμός της διατριβής (καλώς, λίαν καλώς, άριστα) επί του διπλώματος.

Άρθρο 40

Υποτροφίες σε υποψήφιους/ες διδάκτορες

1. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης δύναται να χορηγεί στους/στις υποψήφιους/ες διδάκτορες ανταποδοτικές και μη υποτροφίες, επαίνους και βραβεία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, τις διατάξεις του παρόντος, τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης σε συνδυασμό με το τυχόν ειδικότερο κανονιστικό πλαίσιο του φορέα χρηματοδότησης και τις αποφάσεις των αρμοδίων πανεπιστημιακών οργάνων διοίκησης.
2. Στην περίπτωση λήψης υποτροφιών και βραβείων μέσω διαδικασίας αξιολόγησης που πραγματοποιείται από το εκάστοτε Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης, τα κριτήρια αξιολόγησης περιγράφονται με σαφήνεια στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 41

Βιομηχανικά Διδακτορικά

1. Υποψήφιοι/ες που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών, σύμφωνα με το άρθρο 92 του ν. 4957/2022, όπως ισχύει, δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία, που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών. Η διαδικασία εκπόνησης της διατριβής θα είναι σύμφωνη με τον παρόντα Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Π.Κ. και τον εκάστοτε Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.
2. Η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία υποδεικνύει έναν/μία (1) εκπρόσωπό της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο της Διδακτορικής Διατριβής, που έχει ως καθήκοντα την καθοδήγηση του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα. Ο/η εκπρόσωπος της επιχείρησης ή της βιομηχανίας δύναται να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και στην Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή, εκφράζοντας τις απόψεις του/της.
3. Με Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Κρήτης, της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου, κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την

εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών και εξοπλισμού του, αν η έρευνα διεξάγεται εντός του Π.Κ., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής και των προϋποθέσεων αναφοράς του ονόματος του Π.Κ. για λόγους προβολής της βιομηχανίας/επιχείρησης και των εργασιών της.

4. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του/της δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και η καθοδήγηση από τον/την επιβλέποντα/ουσα και εφαρμόζονται οι διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Κ. και του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του οικείου Τμήματος.

5. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες του παρόντος έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων προόδου, που προβλέπονται από τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης και τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

6. Επιχειρήσεις ή βιομηχανίες που εδρεύουν ή έχουν παράρτημα στην ημεδαπή δύναται να χρηματοδοτούν, εν μέρει ή εν όλω, την εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού. Η οικονομική διαχείριση της χρηματοδότησης πραγματοποιείται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Π.Κ. Ο/Η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του έργου/προγράμματος καθορίζεται με το Πρωτόκολλο Συνεργασίας που αναφέρεται στην παρ. 3.

7. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες που εκπονούν βιομηχανικά διδακτορικά, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, ασφαλιζονται για παροχές σε είδος και σε χρήμα στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), εκτός αν είναι παράλληλα ασφαλισμένοι/ες, άμεσα ή έμμεσα, για υγειονομική περίθαλψη σε φορέα ασφάλισης ασθενείας. Η υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη, οι οποίες υπολογίζονται επί του κατώτατου μισθού, βαρύνει τη συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία, εκτός εάν η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής χρηματοδοτείται από την επιχείρηση ή τη βιομηχανία για την εκτέλεση έργου/προγράμματος μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου (Ε.Λ.Κ.Ε./Π.Κ.), οπότε οι ασφαλιστικές εισφορές δύναται να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του χρηματοδοτούμενου έργου/προγράμματος του Ε.Λ.Κ.Ε./Π.Κ.

8. Η εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού σύμφωνα με το παρόν άρθρο δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και επιχειρήσεις ή βιομηχανίες, που εδρεύουν ή λειτουργούν παράρτημα στην ημεδαπή. Τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την εκπόνηση βιομηχανικών διδακτορικών που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθορίζονται με την υπ' αρ. 1569/21.03.2023 (Β' 1827) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων με τίτλο «Καθορισμός ειδικών ζητημάτων που αφορούν στην εκπόνηση Βιομηχανικών Διδακτορικών και τη χρηματοδότησή τους από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».

Άρθρο 42

Λογοκλοπή

1. Το κείμενο της διδακτορικής διατριβής πρέπει να είναι πρωτότυπο. Οι αναφορές σε έργα άλλων συγγραφέων πρέπει να τυχάνουν ανάλογης παραπομπής και να ακολουθούνται οι καθιερωμένοι κανόνες αξιοποίησης εξωτερικών πηγών στη συγγραφή επιστημονικών εργασιών.

2. Η αντιγραφή/λογοκλοπή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ιας, χωρίς σχετική αναφορά, θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα και αντίκειται στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας, υπόκειται στις προβλεπόμενες ρυθμίσεις περί εννόμου προστασίας και είναι δυνατόν να οδηγήσει στη διαγραφή του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα σύμφωνα με το άρθρο 36 του παρόντος Κανονισμού.

3. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες, καταθέτοντας τη διδακτορική τους διατριβή ή και οποιαδήποτε άλλη τυχόν εργασία ή δημοσίευση στο πλαίσιο του Π.Δ.Σ., είναι υποχρεωμένοι/ες να αναφέρουν ότι δεν χρησιμοποιούν το έργο και τις απόψεις άλλων χωρίς τις σχετικές παραπομπές. Ειδικότερα, μαζί με το κείμενο της διδακτορικής διατριβής υποβάλλεται στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή το αποδεικτικό ελέγχου για λογοκλοπή στο οποίο αναφέρονται τα αποτελέσματα του ελέγχου με τη χρήση της ειδικής εφαρμογής ανίχνευσης λογοκλοπής (Turnitin) της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Παράλληλα, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας αποστέλλει στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή υπεύθυνη δήλωση ότι η διδακτορική του/της διατριβή αποτελεί προϊόν της εργασίας του/της, όχι προϊόν λογοκλοπής είτε στο σύνολο είτε σε επιμέρους τμήματά της.

4. Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συνέλευση του Τμήματος για την αντιμετώπιση του προβλήματος και προκειμένου να κριθεί αν προκύπτει λόγος παραπομπής της υπόθεσης στην Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου.

Άρθρο 43

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Το Μέρος Β' του παρόντος Κανονισμού του Π.Κ. δεν έχει αναδρομική ισχύ. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες που ανέλαβαν την εκπόνηση της διδακτορικής τους διατριβής κατά την περίοδο πριν από τη δημοσίευση του παρόντος ακολουθούν τις διατάξεις των Κανονισμών που ίσχυαν κατά την έγκριση της υποψηφιότητάς τους από τη Συνέλευση του Τμήματος.

2. Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία, από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών εκάστου Τμήματος και από το Β' Μέρος του παρόντος Κανονισμού, ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων.

Γ. Λοιπές Ρυθμίσεις Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών

Άρθρο 44

Επικουρικό διδακτικό έργο μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών/τριών

1. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή του αρμόδιου οργάνου των Π.Μ.Σ. ή των Π.Δ.Σ., αντίστοιχα, είναι δυνατή η έγκριση της συμμετοχής μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και υποψήφιων διδακτόρων στην παροχή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών.
2. Ως επικουρικό διδακτικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων.
3. Το Π.Κ. δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ήτριες και υποψήφιους/ες διδάκτορες με την υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου. Η διαδικασία και οι ειδικότερες ρυθμίσεις χορήγησης των συγκεκριμένων ανταποδοτικών υποτροφιών καθορίζονται στον εκάστοτε Κανονισμό για τη Χορήγηση Ανταποδοτικών Υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ήτριες και υποψήφιους/ες διδάκτορες για παροχή επικουρικού διδακτικού έργου του Π.Κ.

Άρθρο 45

Ακαδημαϊκή Ηθική και Δεοντολογία

1. Επιστημονική Έρευνα

Τα Π.Μ.Σ. και τα Π.Δ.Σ του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργούν με τη βεβαιότητα ότι τα υψηλότερα ηθικά πρότυπα εφαρμόζονται κατά την επιστημονική έρευνα. Τα Π.Μ.Σ./Π.Δ.Σ. προάγουν τη γνώση μέσω πρωτότυπης έρευνας, ενώ εκ παραλλήλου προάγουν και προστατεύουν την ακαδημαϊκή ελευθερία. Όλοι/ες οι διδάσκοντες/ουσες των Π.Μ.Σ./Π.Δ.Σ. του Π.Κ. έχουν την υποχρέωση να διατηρήσουν υψηλά πρότυπα στον τρόπο με τον οποίο καθοδηγούν τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ήτριες καθώς διεξάγουν την έρευνά τους.

Αναγνωρίζεται ότι η τέλεση παραπτώματος (misconduct) στην έρευνα είναι μια εξαιρετικά σοβαρή υπόθεση, η οποία μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες στις σπουδές και την ερευνητική/ακαδημαϊκή σταδιοδρομία των εμπλεκομένων.

Παράπτωμα στην έρευνα υφίσταται όταν τα ερευνητικά δεδομένα είτε είναι πλαστά είτε έχουν αντιγραφεί από άλλους/ες ή γίνεται εσκεμμένα μη σωστή επεξεργασία ή παραποίηση των δεδομένων με αποτέλεσμα να μην αντιπροσωπεύουν την πραγματικότητα ή να προσβάλουν την αξιοπρέπεια φυσικών προσώπων κτλ.

2. Δημοσίευση Ερευνητικών Εργασιών

Μεταπτυχιακές εργασίες, διδακτορικές διατριβές, δημοσιεύσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που προκύπτουν από την ερευνητική δραστηριότητα στα πλαίσια ενός Π.Μ.Σ. ή ενός Π.Δ.Σ., οφείλουν να ακολουθούν τους κανόνες δημοσίευσης έρευνας και δεοντολογίας όπως αυτές συνοψίζονται στα ακόλουθα:

α) Συγγραφείς μιας ερευνητικής εργασίας, σύμφωνα και με τους κανόνες της διεθνούς επιστημονικής δεοντολογίας, πρέπει να είναι μόνο οι ερευνητές/ήτρίες οι οποίοι/ες έχουν συμμετάσχει ενεργά σε αυτήν.

β) Όλοι/ες οι συγγραφείς είναι υπεύθυνοι/ες για τα δεδομένα τα οποία εμφανίζονται στη συγκεκριμένη δημοσίευση. Όλοι/ες οι συγγραφείς πρέπει να μελετήσουν το τελικό κείμενο πριν υποβληθεί για δημοσίευση, καθώς επίσης να μελετήσουν με λεπτομέρεια όλα τα δεδομένα στα οποία βασίζεται η εργασία.

γ) Ο/η κύριος/α συγγραφέας (contact/corresponding author) είναι υπεύθυνος/η ώστε όλοι/ες οι άλλοι/ες συγγραφείς να παραλάβουν ένα αντίγραφο της εργασίας για να συγκατατεθούν πριν αυτό υποβληθεί προς δημοσίευση. Όλοι/ες οι ερευνητές/ήτρίες οι οποίοι/ες έχουν συμβάλει σε συγκεκριμένη εργασία με ερευνητικά δεδομένα, πρέπει να διατηρούν στην κατοχή τους τα δεδομένα αυτά τουλάχιστον για πέντε (5) χρόνια. Παράλληλα πρέπει να τηρείται βιβλίο εργαστηρίου, στο οποίο πρέπει να περιγράφεται λεπτομερώς η πραγμάτωση των πειραμάτων.

Για την τήρηση όλων των παραπάνω υπεύθυνος/η είναι ο/η επιβλέπων/ουσα διδάσκων/ουσα.

Άρθρο 46

Πνευματικά Δικαιώματα και συγγενείς έννοιες

1. Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/ήτρίες και οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες είναι υποχρεωμένοι/ες να τηρούν την Πολιτική του Πανεπιστημίου για την Προστασία και Διαχείριση της Διανοητικής Ιδιοκτησίας, όπως αυτή προβλέπεται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

2. Κατά γενική αρχή, ο/η συγγραφέας της διπλωματικής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής, αντίστοιχα, είναι ο/η δικαιούχος του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας επί της διατριβής του/της. Ωστόσο, ο τελευταίος συμφωνεί να χορηγήσει ατελώς άδεια στο Πανεπιστήμιο, ώστε αυτό να αναπαράγει και να διανέμει αντίγραφα της διατριβής του/της αποκλειστικά για μη εμπορική χρήση.

3. Εάν η διπλωματική εργασία ή η διδακτορική διατριβή βασίζεται σε έρευνα η οποία χρηματοδοτείται εν όλω ή εν μέρει, με τη μορφή μισθού, αμοιβής, επιδότησης ή υποτροφίας, από πόρους που διαχειρίζεται το Πανεπιστήμιο, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας καθορίζονται από τους όρους της σχετικής σύμβασης ή άλλης συμφωνίας που έχει συναφθεί μεταξύ του/της μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/τριας ή του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα, αντίστοιχα, και του Πανεπιστημίου. Ελλείψει σχετικής συμφωνίας, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας περιέρχονται στο Π.Κ.

4. Σε περίπτωση που η έρευνα επί της οποίας βασίζεται η διπλωματική εργασία ή η διδακτορική διατριβή, αντίστοιχα, εκπονείται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει σε τρίτο φορέα (Α.Ε.Ι., Ερευνητικό Ίδρυμα ή επιχείρηση, εντός ή εκτός Ελλάδος) ή χρηματοδοτείται από τέτοιο φορέα, η διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων ρυθμίζεται με συμφωνητικό που συνάπτεται μεταξύ του Πανεπιστημίου Κρήτης, του τρίτου φορέα και του/της μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/τριας ή του/της

υποψήφιου/ας διδάκτορα, αντίστοιχα, ο/η οποίος/α αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος. Το εν λόγω συμφωνητικό πρέπει να έχει συναφθεί πριν από την έναρξη της έρευνας ή την παροχή της χρηματοδότησης. Σε περίπτωση μη σύναψης αντίστοιχου συμφωνητικού, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας περιέρχονται στο Π.Κ.

5. Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας — ενδεικτικά επί προϊόντων, εφευρέσεων, μεθόδων, επιτευγμάτων ή βιομηχανικών εφαρμογών — που ενδέχεται να προκύψουν στο πλαίσιο μεταπτυχιακής ή διδακτορικής έρευνας, ανήκουν από κοινού στον/στην μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια ή στον/στην υποψήφιο/α διδάκτορα, αντίστοιχα, στον/στην επιβλέποντα/ουσα και στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητή/τρια ή ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας, αντίστοιχα, υποχρεούται να ενημερώσει άμεσα τον/την επιβλέποντα/ουσα, και στη συνέχεια να υποβάλουν αμελλητί αίτηση γνωστοποίησης του ερευνητικού αποτελέσματος στη Μονάδα Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του Πανεπιστημίου, προκειμένου να κινηθούν οι διαδικασίες αξιοποίησης και προστασίας των σχετικών δικαιωμάτων και να υπογραφεί σχετική σύμβαση αναγνώρισης, κατανομής και διαχείρισης των ποσοστών ιδιοκτησίας επί αυτών. Εφαρμόζεται αναλόγως το Άρθρο 5 «Προστασία και Διαχείριση των Δικαιωμάτων της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας» του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του Π.Κ., όπου καθορίζονται αναλυτικά όλες οι περιπτώσεις αναγνώρισης και διαχείρισης δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης χρηματοδότησης εν όλω ή μέρει της διεξαγόμενης έρευνας από τρίτο φορέα καθώς και συνεργατικής έρευνας.

6. Καθ' όλη τη διάρκεια διατήρησης της ιδιότητας του/της μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/ήτριας ή του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα, και στην περίπτωση που μέρος της ερευνητικής δραστηριότητας εκπονείται σε τρίτο φορέα (Α.Ε.Ι. ή Ερευνητικό Κέντρο), σε κάθε επιστημονική δημοσίευση ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητή/τρια ή ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας, αντίστοιχα, οφείλει να δηλώνει κατά προτεραιότητα την ακαδημαϊκή/ιδρυματική του/της ιδιότητα ως μέλους του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η δήλωση αυτή προηγείται κάθε άλλης ιδρυματικής αναφοράς, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από σχετική σύμβαση ή συμφωνία με το άλλο Ίδρυμα.

7. Στο πλαίσιο Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών, που υλοποιούνται σε συνεργασία του Πανεπιστημίου Κρήτης με άλλα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή με αναγνωρισμένα Ίδρυματα του εξωτερικού, η διαχείριση των πνευματικών και συναφών δικαιωμάτων καθορίζεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας που υπογράφεται μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων.

Άρθρο 47

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Με την έγκριση του παρόντος Κανονισμού καταργείται η υπ' αρ. 23085/09.10.2023 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης «Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης» (Β' 5941) και παύει να ισχύει κάθε προηγούμενη απόφαση σχετική με τα θέματα που ρυθμίζει ο παρών Κανονισμός.

2. Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης που διαθέτουν Κανονισμούς για τα επιμέρους Π.Μ.Σ και Π.Δ.Σ. που λειτουργούν, οφείλουν να τους εναρμονίσουν σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης.
3. Οι τύποι των Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διπλωμάτων έχουν οριστεί με σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Άρθρο 48

Έναρξη ισχύος του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΚΟΝΤΑΚΗΣ